

משניות סדר קדשים

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א
שנת ונשלמה פרים שפֿתֿנוּ לִפֿ"ק

הוצאת חטף-סגול
2025

הובא לדפוס באמצעות $\text{\LaTeX}$ ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דְבַר תְּקֻלָּה עַל יְדֵי וְלֹא אֶכְשֶׁל
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַיִּשְׁמַח בִּי חֲבִירִי וְלֹא אֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל
טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מִתֵּר אֶסוּר וְלֹא עַל אֶסוּר מִתֵּר וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבִירִי
בְּדַבֵּר הִלְכָה וַאֲשַׁמַּח בָּהֶם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה:
גַּל עֵינֵי וְאַבִּיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הִנְנִי רוֹצֶה לְלַמֹּד כְּדֵי שִׁבְיָאֲנִי תִלְמוּד זֶה לִידי מַעֲשֶׂה וְלִידי מִדּוֹת
יִשְׁרוֹת וְלִידי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קִדְשָׁא בְּרִיךְ
הוא וּשְׂכִינְתִּיה בְּדַחֲלֵהוּ וּרְחִימוּ יְהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה
יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזהו סדורן

א זבחים יד פרקים · ב מנחות יג פרקים · ג חולין
יב פרקים · ד בכורות ט פרקים · ה ערכין ט פרקים ·
ו תמורה ז פרקים · ז כריתות ו פרקים · ח מעילה ו פרקים ·
ט תמיד ז פרקים · י מדות ה פרקים · יא קנים ג פרקים ·
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁנִּזְבְּחוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן כְּשָׂרִים אֶלָּא שְׁלֹא עָלוּ
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֻבָּהּ חוּץ מִן הַפֶּסַח וּמִן הַחֲטָאתָּ.
הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ בְּכָל זְמַן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף
הָאֲשָׁם הַפֶּסַח בְּזִמְנוֹ וְהַחֲטָאתָּ וְהָאֲשָׁם בְּכָל זְמַן אָמַר
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר הַחֲטָאתָּ בָּאָה עַל חֲטָא וְהָאֲשָׁם בָּא עַל
חֲטָא מֵהַ חֲטָאתָּ פְסוּלָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ אִף הָאֲשָׁם פְסוּל
שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ:

ב יוֹסִי בֶן חוּנִי אוֹמֵר הַנִּשְׁחָטִים לְשֵׁם פֶּסַח וּלְשֵׁם חֲטָאתָּ
פְסוּלִין שֶׁמַּעֲזוֹן אַחִי עֲזַרְיָה אוֹמֵר שֶׁחֲטָן לְשֵׁם גְבוּהָ מֵהֶם
כְּשָׂרִין לְשֵׁם נְמוּדָּ מֵהֶם פְסוּלִין בִּיצַד קָדְשֵׁי קָדָשִׁים
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם קָדָשִׁים קָלִים פְסוּלִין קָדָשִׁים קָלִים
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם קָדְשֵׁי קָדָשִׁים כְּשָׂרִין הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשִׂיר
שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם שְׁלָמִים כְּשָׂרִין וּשְׁלָמִים שֶׁשֶׁחֲטָן לְשֵׁם
בְּכוֹר וּלְשֵׁם מַעֲשִׂיר פְסוּלִין:

ג הַפֶּסַח שֶׁשֶׁחֲטוֹ בְּשַׁחְרִית בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹ
רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ מְכַשִּׁיר כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בְּשִׁלְשָׁה עָשָׂר בֶּן בִּתְרִיא
פוֹסֵל כָּאֵלּוּ נִשְׁחַט בֵּין הָאַרְבָּעִים אָמַר שֶׁמַּעֲזוֹן בֶּן עֲזַאי
מְקַבֵּל אֲנִי מִפִּי שִׁבְעִים וּשְׁנַיִם זִקְנִים בְּיוֹם שֶׁהוֹשִׁיבוּ

רבי אלעזר בן עזריה בישיבה שכל הזבחים הנאכלים
שנזבחו שלא לשמן בשרין. אלא שלא עלו לבטלים לשם
חובה. חוץ מן הפסח ומן החטאת. ולא הוסיף בן עזאי
אלא העולה. ולא הודו לו חכמים:

י הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק
שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן
ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח
ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם
פסח. שהזבח נפסל בארבעה דברים. בשחיטה. ובקבול.
ובהלוף. ובזריקה. רבי שמעון מכשיר בהלוף. שהיה רבי
שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה.
ושלא בזריקה. אבל אפשר שלא בהלוף. ששוחט בצד
המזבח וזרק. רבי אליעזר אומר המהלך במקום שהוא
צריך להלך המחשבה פוסלת. ובמקום שאינו צריך
להלך. אין המחשבה פוסלת:

פרק ב

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמָן זָר־אוֹנָן טָבּוּל יוֹם־מַחֲסֵר בְּגָדִים־
 מַחֲסֵר כַּפּוּרִים־שֶׁלֹא רָחַץ יָדָיו וְרַגְלָיו־עָרַל־טָמֵא־
 יוֹשֵׁב־עוֹמֵד עַל גִּבִּי כָלִים־עַל גִּבִּי בְּהֵמָה־עַל גִּבִּי חֲבֵרוֹ
 פָּסֹל־קִבֵּל בְּשִׂמְאֵל פָּסֹל־רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכְשִׁיר־נִשְׁפָּךְ עַל
 הָרֹצֶפֶה וְאַסְפּוֹ פָּסוּל־נִתְּנוֹ עַל גִּבִּי הַכֶּבֶשׂ שֶׁלֹא כָּנָגַד
 הִיסוֹד־נָתַן אֶת הַנִּתְּנִין לְמִטָּן לְמַעַלֹן־וְאֵת הַנִּתְּנִין לְמַעַלֹן
 לְמִטָּן־אֵת הַנִּתְּנִים בַּפְּנִים בַּחוּץ־וְאֵת הַנִּתְּנִים בַּחוּץ
 בַּפְּנִים־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת:

ב־ הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶחַ לְזֶרוֹק דָּמוֹ בַּחוּץ־לְהִקְטִיר אֶת
 אֲמוּרָיו בַּחוּץ־אוֹ מִקְצֵת אֲמוּרָיו בַּחוּץ־לְאָכּוֹל בְּשָׂרוֹ
 בַּחוּץ־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ בַּחוּץ־אוֹ לְאָכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר
 הָאֵלֶּיָּהּ בַּחוּץ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת־לְזֶרוֹק דָּמוֹ לְמַחֵר־אוֹ
 מִקְצֵת דָּמוֹ לְמַחֵר־לְהִקְטִיר אֲמוּרָיו לְמַחֵר־אוֹ מִקְצֵת
 אֲמוּרָיו לְמַחֵר־לְאָכּוֹל בְּשָׂרוֹ לְמַחֵר־אוֹ כִּזִּית מִבְּשָׂרוֹ
 לְמַחֵר־אוֹ לְאָכּוֹל כִּזִּית מֵעוֹר הָאֵלֶּיָּהּ לְמַחֵר־פָּגוּל וְחִיָּבִין
 עָלָיו כָּרֶת:

ג־ זֶה הַכֹּל־כָּל הַשּׁוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזּוֹרֵק־לְאָכּוֹל
 דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְאָכּוֹל־לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר־חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ־פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כָּרֶת־חוּץ לְזִמְנוֹ פָּגוּל וְחִיָּבִין עָלָיו
 כָּרֶת־וּבִלְבָד שִׁיקָרֵב הַמִּתִּיר כְּמַצּוֹתוֹ:

י כיצד קרב המתיר במצותו. שחט בשתיקה. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק בשתיקה. או ששחט וקבל והלך וזרק חוץ לזמנו. זה הוא שקרב המתיר במצותו. כיצד לא קרב המתיר במצותו. שחט חוץ למקומו. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק חוץ למקומו. או ששחט וקבל וזרק והלך חוץ למקומו. הפסח והחטאת ששחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמנו. או ששחט חוץ לזמנו. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא קרב המתיר במצותו:

ה לאכול כזית בחוץ וכזית למחר. כזית למחר וכזית בחוץ. כחצי זית בחוץ וכחצי זית למחר. כחצי זית למחר וכחצי זית בחוץ פסול ואין בו כרת. אמר רבי יהודה זה הכלל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול וחיבין עליו כרת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול ואין בו כרת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו כרת. לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית בשר. שאין אכילה והקטרה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסוּלִין שֶׁשָּׁחֲטוּ שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ שֶׁהִשְׁחִיטָה
כְּשֶׁרָה בְּנָשִׁים וּבַעֲבָדִים וּבִטְמָאִים אָפִילוּ בְּקֹדֶשׁ
קֹדָשִׁים וּבִלְבָד שֶׁלֹּא יִהְיוּ טְמָאִים נֹוגְעִים בַּבֶּשֶׂר לְפִיכָךְ
הֵם פּוֹסְלִים בְּמַחֲשָׁבָה וְכֵלֶן שֶׁקִּבְּלוּ אֶת הַדָּם חוּץ לְזִמְנוֹ
וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ אִם יֵשׁ דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ב קִבֵּל הַכֶּשֶׁר וְנָתַן לַפְּסוּל יִחְזִיר לַכֶּשֶׁר קִבֵּל בִּימִינוֹ וְנָתַן
לְשִׁמְאֻלוֹ יִחְזִיר לִימִינוֹ קִבֵּל בְּכָלִי קֹדֶשׁ וְנָתַן בְּכָלִי חוּל.
יִחְזִיר לְכָלִי קֹדֶשׁ נִשְׁפָּךְ מִן הַכָּלִי עַל הָרֶצֶפָה וְאַסְפּוּ
כֶּשֶׁר נָתַנוּ עַל גְּבִי הַכֶּבֶשׁ שֶׁלֹּא כִּנְגַד הִיסוּד נָתַן אֶת
הַנִּתְנִין לְמִטָּה לְמַעְלָה וְאֶת הַנִּתְנִין לְמַעְלָה לְמִטָּה אֶת
הַנִּתְנִין בַּפָּנִים בַּחוּץ וְאֶת הַנִּתְנִין בַּחוּץ בַּפָּנִים אִם יֵשׁ
דָּם הַנֶּפֶשׁ יִחְזוֹר הַכֶּשֶׁר וְיִקְבֹּל:

^ג הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל
וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁאֵין דֶּרְכוֹ לְהַקְטִיר כֶּשֶׁר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
פּוֹסֵל לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ לֶאֱכֹל וּלְהַקְטִיר דָּבָר שֶׁדֶּרְכוֹ
לְהַקְטִיר פָּחוֹת מִכּוֹזֵית כֶּשֶׁר לֶאֱכֹל כַּחֲצִי זֵית וּלְהַקְטִיר
כַּחֲצִי זֵית כֶּשֶׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצִּטְרָפִין:

^ד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַזֶּבֶח לֶאֱכֹל כּוֹזֵית מִן הָעוֹר מִן הָרֶטֶב מִן
הַקֶּפֶה מִן הָאֵלֶּל מִן הָעֲצָמוֹת מִן הַגִּידִים מִן הַטְּלָפִים
מִן הַקֶּרְנִים חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ חוּץ לְמִקְוָמוֹ כֶּשֶׁר וְאֵין חֲבִיבִין
עֲלֵיהֶם מְשׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטָמֵא:

ה' השוחט את המקדשין. לאכול שליל או שליא בחוץ.
לא פגל. המולק תורים בפנים. לאכול ביציהם בחוץ. לא
פגל. חלב המקדשין וביצי תורים. אין חייבין עליהן משום
פגול ונותר וטמא:

י' שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר.
או להוציאן לחוץ. רבי יהודה פוסל. וחכמים מכשירין.
שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא כנגד
היסוד. לתן את הנתנין למטן למעלן. ואת הנתנין
למעלן למטן. ואת הנתנין בפנים בחוץ. ואת הנתנין
בחוץ בפנים. שיאכלוהו טמאים. שיקריבוהו טמאים.
שיאכלוהו ערלים. שיקריבוהו ערלים. לשבר עצמות
הפסח. ולאכול ממנו נא. לערב דמו בדם פסולין כשר.
שאין המחשבה פוסלת. אלא חוץ לזמנו וחוץ למקומו.
והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתנין על מזבח החיצון. שאם
נתנן מתנה אחת כפר. ובחטאת שתי מתנות. ובית
הלל אומרים אף חטאת שנתנה מתנה אחת כפר. לפיכך
אם נתן הראשונה בתקונה. ואת השנייה חוץ לזמנה כפר.
נתן את הראשונה חוץ לזמנה. ואת השנייה חוץ למקומה.
פגול וחיבין עליו כרת:

^ב כָּל הַנִּתְּנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאִם חָסַר אַחַת מִן
הַמִּתְּנוֹת לֹא כָפַר לְפִיכָד אִם נָתַן כָּלן כְּתֻקָּנוֹ וְאַחַת שֶׁלֹּא
כְּתֻקָּנָה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת:

^ג אֵלּוּ דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. הַקֶּמֶץ.
וְהַלְבוּנָה. וְהַקֶּטֶרֶת. וּמִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כַּהֵן מִשִּׁיחַ.
(וּמִנְחַת נִסְכִּים) וְהֶדֶם. וְהַנִּסְכִּים הַבָּאִים בְּפָנֶי עֶצְמָן. דְּבָרֵי
רַבִּי מֵאִיר. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים אֵף הַבָּאִים עִם הַבְּהֵמָה. לֹזֵג
שָׂמֶן שֶׁל מִצֹּרֶעַ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִין חִיבִים עָלָיו מִשּׁוּם
פְּגוּל. וְרַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל. שְׂדֵם
הָאֵשׁ מִתִּירוֹ. וְכָל שֵׁישׁ לוֹ מִתִּירִים בֵּין לָאֵדָם בֵּין לַמִּזְבֵּחַ.
חִיבִין עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ד הָעוֹלָה דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַמִּזְבֵּחַ. וְעוֹרָהּ לַכֹּהֲנִים.
עוֹלֹת הָעוֹף דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַמִּזְבֵּחַ. חֹטְאת הָעוֹף
דְּמָה מִתִּיר אֶת בְּשָׂרָהּ לַכֹּהֲנִים. פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשְׂעִירִים
הַנִּשְׂרָפִים דָּמָן מִתִּיר אֶת אֵימורֵיהֶן לִיקָרֵב. רַבִּי שְׁמַעוֹן
אוֹמֵר כָּל שֶׁאִינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן כְּשֶׁלָּמִים. אִין חִיבִין
עָלָיו מִשּׁוּם פְּגוּל:

^ה קֹדֶשִׁי עוֹבְדֵי אֱלִילִים. אִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל
נוֹתֵר וְטָמֵא. וְהַשּׁוֹחֲטֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר רַבִּי
יוֹסִי מְחִיב. דְּבָרִים שֶׁאִין חִיבִין עָלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל. חִיבִים
עָלֵיהֶם מִשּׁוּם נוֹתֵר. מִשּׁוּם טָמֵא. חוּץ מִן הָדֵם. רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שדרךן להאכל. אבל כגון העצים והלבונה
והקטרת אין חיבין עליהן משום טמאה:

¹ לשם ששה דברים הנזבח נזבח. לשם זבח. לשם זובח.
לשם השם. לשם אישים. לשם ריח. לשם ניחח. והחטאת
והאשם לשם חטא. אמר רבי יוסי אף מי שלא היה בלבו
לשם אחד מכל אלו כשר. שהוא תנאי בית דין. שאין
המחשבה הולכת אלא אחר העובד:

פרק ה

איזהו מקומן של זבחים. קדשי קדשים שחיתתן בצפון.
פר ושעיר של יום הכפורים. שחיתתן בצפון.
וקבול דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון הזיה על בין
היבדים. ועל הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתנה אחת מהן
מעבבת. שירי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח
החיצון. אם לא נתן לא עכב:

² פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שחיתתן בצפון.
וקבול דמן בכלי שרת בצפון. ודמן טעון הזיה על הפרכת.
ועל מזבח הזהב. מתנה אחת מהן מעבבת. שירי הדם
היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן
לא עכב. אלו ואלו נשרפין בבית הדשן:

³ חטאות העבור והיחיד. אלו הן חטאות העבור. שעירי
ראשי חדשים. ושל מועדות. שחיתתן בצפון. וקבול

דָּמֶן בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן אַרְבַּע מִתְּנוֹת עַל
אַרְבַּע קֶרְנוֹת. בֵּיצֵד עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפָנָה לְסוּבָב. וּבָא לוֹ
לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפוֹנִית. צְפוֹנִית מְעֲרָבִית.
מְעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וְנֹאכְלִין לִפְנֵים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ד' הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קִדְשִׁים. שְׁחִיטָתָהּ בְּצִפּוֹן. וְקָבֹול דָּמָה
בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמָה טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וּטְעוֹנָה הַפֶּשֶׁט וְנִתְּוַח. וְכָלִיל לְאִשִּׁים:

ה' זִבְחֵי שְׁלָמִי צָבוֹר וְאַשְׁמוֹת. אֵלּוּ הֵן אֲשָׁמוֹת. אֲשֶׁם
גְּזִילוֹת. אֲשֶׁם מְעִילוֹת. אֲשֶׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה. אֲשֶׁם נָזִיר.
אֲשֶׁם מְצוֹרֵעַ. אֲשֶׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בְּצִפּוֹן. וְקָבֹול דָּמֶן
בְּכָלִי שֶׁרַת בְּצִפּוֹן. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע.
וְנֹאכְלִין לִפְנֵים מִן הַקֶּלְעִים. לְזִכְרֵי כְהוֹנָה. בְּכָל מֵאֵכֶל.
לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם
בְּעֶזְרָה. וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מֵאֵכֶל. לְיוֹם וּלְיֵלָה עַד חֲצוֹת.
הַמּוֹרֵם מֵהֶם כִּיּוֹצֵא בָהֶם. אֵלֶּא שֶׁהַמּוֹרֵם נֹאכֵל לַכֹּהֲנִים.
לְנָשִׁיהֶם וּלְבָנֵיהֶם וּלְעִבְדֵיהֶם:

ז' שְׁלָמִים קִדְשִׁים קָלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בְּעֶזְרָה.
וְדָמֶן טָעוֹן שְׁתֵּי מִתְּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע. וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר.

לְכֹל אָדָם בְּכָל מֵאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלִלְיָה אֶחָד הַמּוֹרֶם
מֵהֶם בַּיּוֹצֵא בָהֶם אֵלֹא שֶׁהַמּוֹרֶם נֹאכֵל לִפְהֵגִים לְנִשְׁיָהֶם
וּלְבִנְיָהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:

הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קִדָּשִׁים קָלִים שְׁחִיטָתָן בְּכָל
מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוֹן מִתְּנָה אַחַת וּבִלְבָד שִׁיתָן כְּנֶגֶד
הַיִּסּוֹד שְׁנָה בְּאֲכִילָתָן הַבְּכוֹר נֹאכֵל לִפְהֵגִים וְהַמַּעֲשֵׂר
לְכֹל אָדָם וְנֹאכְלִין בְּכָל הָעִיר בְּכָל מֵאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים
וְלִלְיָה אֶחָד הַפֶּסַח אֵינוֹ נֹאכֵל אֵלֹא בְּלִילָה וְאֵינוֹ נֹאכֵל
אֵלֹא עַד חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֹאכֵל אֵלֹא לְמִנוּיוֹ וְאֵינוֹ נֹאכֵל אֵלֹא
צָלִי:

פרק ו

קִדָּשֵׁי קִדָּשִׁים שֶׁשְׁחָטָן בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
כָּאֵלוֹ נִשְׁחָטוּ בְּצִפּוֹן רַבִּי יוֹסִי בֵּר יהוּדָה אוֹמֵר
מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִצִּפּוֹן כְּצִפּוֹן מִחֲצֵי הַמִּזְבֵּחַ וְלִדְרוֹם
כְּדְרוֹם הַמִּנְחוֹת הֵיוּ נִקְמָצוֹת בְּכָל מָקוֹם בַּעֲזָרָה וְנֹאכְלִין
לִפְנֵים מִן הַקִּלְעִים לְזִכְרֵי כְהוֹנָה בְּכָל מֵאֲכָל לַיּוֹם וְלִלְיָה
עַד חֲצוֹת:

חֲטָאת הָעוֹף הֵיטָה נַעֲשִׂית עַל קָרֶן דְּרוֹמִית מִעֶרְבִית
בְּכָל מָקוֹם הֵיטָה כְּשֶׁרָה אֵלֹא שֶׁזֶה הִיא מְקוֹמָה שְׁלֹשָׁה
דְּבָרִים הֵיטָה אוֹתָהּ הַקָּרֶן מִשְׁמֶשֶׁת מְלֻמָּטָן וְשְׁלֹשָׁה
מְלֻמָּעָלָן מְלֻמָּטָן חֲטָאת הָעוֹף וְהַהֲגָשׁוֹת וְשִׁירֵי הַדָּם:

מִלְמַעַלָן נִסּוּד הַמִּים וְהַיֵּין וְעוֹלֹת הָעוֹף כְּשֶׁהִיא רַבָּה
בַּמִּזְבֵּחַ:

א כָּל הָעוֹלִין לַמִּזְבֵּחַ עוֹלִין דֶּרֶךְ יָמִין וּמִקִּיפִין וְיִזְרְדִין דֶּרֶךְ
שְׂמָאל־חוּץ מִן הָעוֹלָה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֵלּוּ שֶׁהֵיוּ עוֹלִים
וְחוֹזְרִים לָעֶקֶב:

ד חֲטָאת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתָ הִיא מוֹלֶקֶת אֶת רֹאשָׁהּ
מִמּוֹל עֶרְפָּהּ וְאֵינּוּ מִבְּדִיל וּמִזָּה מִדָּמָהּ עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הִיא מִתְמַצֶּה עַל הַיִּסּוּד אֵין לַמִּזְבֵּחַ אֵלָּא דָּמָהּ
וְכֹלָה לְכַהֲנִים:

ה עוֹלֹת הָעוֹף בִּיצֵד הָיְתָה נַעֲשִׂיתָ עָלָה בִּכְבֹּשׁ וּפָנָה
לְסוּבָבָה בָּא לֹא לְקַרֵּן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית הִיא מוֹלֶקֶת אֶת
רֹאשָׁהּ מִמּוֹל עֶרְפָּהּ וּמִבְּדִיל וּמִמַּצָּה אֶת דָּמָהּ עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נָטַל אֶת הָרֹאשׁ וְהַקִּיף בֵּית מְלִיקְתּוֹ לַמִּזְבֵּחַ
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לֹא לַגּוֹף וְהַסִּיר
אֶת הַמֶּרְאָה וְאֶת הַנוֹצָה וְאֶת בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּהּ
וְהַשְׁלִיכֵן לְבֵית הַדִּשָּׁן שֶׁסֶּע וְלֹא הַבְּדִיל וְאִם הַבְּדִיל כְּשֶׁר־
וּסְפָּגוֹ בַּמֶּלַח וְזָרְקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו לֹא הַסִּיר לֹא אֶת הַמֶּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעֲיִם הַיּוֹצְאִים עִמָּהּ וְלֹא סְפָּגוֹ בַּמֶּלַח כָּל שְׁשָׁנָה
בָּהּ מֵאַחֵר שֶׁמַּצָּה אֶת דָּמָהּ כְּשֶׁר־הַבְּדִיל בְּחֲטָאתָ וְלֹא
הַבְּדִיל בְּעוֹלָהּ פָּסֹל־מַצָּה דָם הָרֹאשׁ וְלֹא מַצָּה דָם הַגּוֹף
פְּסוּלָהּ מַצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מַצָּה דָם הָרֹאשׁ כְּשֶׁר־:

חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ מִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ לְשִׁמָּה וְשְׁלֹא לְשִׁמָּה אוֹ שְׁלֹא לְשִׁמָּה וְלְשִׁמָּה
 פְּסוּלָה עוֹלֹת הָעוֹף בְּשָׂרָהּ וּבִלְבָד שְׁלֹא עָלְתָה לְבָעָלִים
 אֶחָד חטאת העוף וְאַחַד עוֹלֹת הָעוֹף שְׁמֶלֶקָן וְשִׁמְצָה
 דָּמָן לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ לֶאֱכֹל לְהִקְטִיר דָּבָר שֶׁדָּרְכוּ
 לְהִקְטִיר חוּץ לְמִקְוָמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת חוּץ לְזִמְנוֹ
 פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו
 בִּיצֵד קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק בְּשִׁתִּיקָהּ וּמִצָּה הֵדֵם
 חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ וּמִצָּה הֵדֵם בְּשִׁתִּיקָהּ
 אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה הֵדֵם חוּץ לְזִמְנוֹ זֶה הוּא שֶׁקָּרַב הַמִּתִּיר
 בְּמִצְוֹתָיו בִּיצֵד לֹא קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו מֶלֶק חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ וּמִצָּה הֵדֵם חוּץ לְזִמְנוֹ אוֹ שְׁמֶלֶק חוּץ לְזִמְנוֹ
 וּמִצָּה הֵדֵם חוּץ לְמִקְוָמוֹ (אוֹ שְׁמֶלֶק וּמִצָּה אֶת הֵדֵם חוּץ
 לְמִקְוָמוֹ) חטאת העוף שְׁמֶלֶקָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ וּמִצָּה דָּמָה
 חוּץ לְזִמְנָהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה חוּץ לְזִמְנָהּ וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּהּ אוֹ שְׁמֶלֶקָה וּמִצָּה דָּמָה שְׁלֹא לְשִׁמָּהּ זֶה הוּא
 שְׁלֹא קָרַב הַמִּתִּיר בְּמִצְוֹתָיו לֶאֱכֹל בְּזִית בַּחוּץ וּבְזִית
 לְמַחֲרָ בְּזִית לְמַחֲרָ וּבְזִית בַּחוּץ כִּחְצִי זִית בַּחוּץ וּכְחָצִי
 זִית לְמַחֲרָ כִּחְצִי זִית לְמַחֲרָ וּכְחָצִי זִית בַּחוּץ פָּסוּל וְאִין
 בּוֹ כֶּרֶת אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן
 קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם פְּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְאִם
 מִחֻשְׁבֶּת הַמָּקוֹם קִדְּמָה לְמִחֻשְׁבֶּת הַזִּמָּן פָּסוּל וְאִין בּוֹ
 כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת לֶאֱכֹל

בַּחֲצִי זֵית וְלֹהֶקְטִיר בַּחֲצִי זֵית בָּשָׂר־שֵׂאִין אֲכִילָה וְהִקְטָרָה
מִצֵּטְרָפִין:

פרק ז

חֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה
בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמַעֲלָה בְּמַעֲשֵׂה כָלֶם פְּסוּלָה:

ב עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמַעֲלָן בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם עוֹלָה
בְּשָׂרָהּ בְּמַעֲשֵׂה עוֹלָה לְשֵׁם חֲטָאֹת בְּשָׂרָהּ וּבְלֶבֶד שְׂלֵא
עָלְתָה לְבָעָלִים בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם עוֹלָה בְּמַעֲשֵׂה
חֲטָאֹת לְשֵׁם חֲטָאֹת פְּסוּלָה נֶעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה כָלֶן
פְּסוּלָה:

ג וְכָלֶן אֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן חוּץ
מִחֲטָאֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת:

ד עוֹלֹת הָעוֹף שֶׁנֶּעְשְׂאָה לְמִטָּן בְּמַעֲשֵׂה חֲטָאֹת לְשֵׁם
חֲטָאֹת רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מוֹעֲלִין בָּהּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר
אֵין מוֹעֲלִין בָּהּ אִמֵּר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם חֲטָאֹת שֵׂאִין
מוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ מוֹעֲלִין בָּהּ עוֹלָה
שְׁמוֹעֲלִין בָּהּ לְשִׁמָּה בְּשִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָהּ אֵינוֹ דִּין שְׁיִמְעֵלוּ
בָּהּ אִמֵּר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא אִם אִמְרַת בַּחֲטָאֹת שִׁשְׁנָה

אֶת שְׁמָה לְשֵׁם עֹלָהּ. שְׁכֵן שָׁנָה (אֶת) שְׁמָה לְדָבָר שֵׁישׁ
 בּוֹ מְעִילָה. תֹּאמַר בְּעֹלָה שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה לְשֵׁם חֲטָאֵת.
 שְׁכֵן שָׁנָה אֶת שְׁמָה לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה. אָמַר לוֹ רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי קִדְּשִׁי קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטָן לְשֵׁם
 קִדְּשִׁים קָלִים יוֹכִיחוּ. שְׁכֵן שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ
 מְעִילָה. וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. אֵף אֶתָּה אַל תִּתְּמָה עַל הָעֹלָה.
 שֶׁאֵף עַל פִּי שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה. לְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מְעִילָה
 שִׁמְעֵלּוּ בָּהּ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא. אִם אִמְרַתָּ בְּקִדְּשִׁי
 קִדְּשִׁים שִׁשְׁחָטָן בְּדָרוֹם וְשִׁחָטָן לְשֵׁם קִדְּשִׁים קָלִים. שְׁכֵן
 שָׁנָה אֶת שְׁמֹן לְדָבָר שֵׁישׁ בּוֹ אֶסּוּר וְהִתֵּר. תֹּאמַר בְּעֹלָה.
 שִׁשְׁנָה אֶת שְׁמָה בְּדָבָר שֶׁכָּלוּ הֵתֵר:

ה' מֶלֶךְ בְּשִׁמְאֵל אוֹ בְּלִילָה. שָׁחַט חֹלִין בְּפָנִים. וְקִדְּשִׁים
 בַּחוּץ אֵינָן מְטַמְּאִין בְּבֵית הַבְּלִיעָה. מֶלֶךְ בְּסָפִין. מֶלֶךְ
 חֹלִין בְּפָנִים. וְקִדְּשִׁים בַּחוּץ. תּוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְגִי
 יוֹנָה שֶׁעָבַר זְמַנָּן. שִׁיבֵשׁ גִּפָּה. וְשִׁנְסָמִית עֵינָה. וְשִׁנְקָטָעָה
 רִגְלָה. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. זֶה הַכֹּלֵל כָּל שֶׁהִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. אֵינָה מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. לֹא הִיא פְּסוּלָה
 בְּקִדְּשׁ. מְטַמְּאָה בְּבֵית הַבְּלִיעָה. וְכָל הַפְּסוּלִים שֶׁמִּלְקוֹ.
 מְלִיקְתָן פְּסוּלָה. וְאֵינָן מְטַמְּאוֹת בְּבֵית הַבְּלִיעָה:

י מֶלֶךְ וְנִמְצָא טְרֵפָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אֵינָה מְטַמְּאָה
 בְּבֵית הַבְּלִיעָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מְטַמְּאָה בְּבֵית
 הַבְּלִיעָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר מָה אִם נִבְלַת בְּהֵמָה
 שֶׁהִיא מְטַמְּאָה בְּמַגֵּעַ וּבְמִשָּׁא. שְׁחִיטָתָה מְטַהֶרֶת

את טרפתה מטמאתה. נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא. אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטמאתה. מה מצינו בשחיטתה שהיא מכשרתה באכילה. ומטהרת את טרפתה מטמאתה. אף מליקתה שהיא מכשרתה באכילה. תטהר את טרפתה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה בנבלת בהמה. שחיטתה מטהרה. אבל לא מליקתה:

פרק ח

כל הזבחים שנתערבו בחטאות המתות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתערבו בשור שנטעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם. על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצה ובנעבד ובאתנן ובמחיר ובכלאים ובטריפה וביוצא דפן. ירעו עד שישתאבו. וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן מאותו המין. נתערב בחולין תמימים. ימכרו החולין לצרכי אותו המין:

^ב קדשים בקדשים מין במינו. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאינו מינו. ירעו עד שישתאבו וימכרו ויביא בדמי היפה שבהן ממין זה. ובדמי היפה שבהן ממין זה. ויפסיד המותר מביתו. נתערבו בבכור ובמעשר. ירעו עד שישתאבו.

וַיֹּאכְלוּ בַּבֶּכֹר וּכְמַעֲשֵׂר. הַכֹּל יִכּוּלִין לְהִתְעַרֵּב. חוּץ מִן
הַחֲטָאִת וְהָאֲשָׁם:

ג אֲשָׁם שְׁנַתְעַרְב בְּשִׁלְמִים. (יָרְעוּ עַד שְׁיִסְתַּאֲבוּ.) רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר שְׁנֵיהֶם יִשְׁחָטוּ בַּצֶּפוֹן. וַיֹּאכְלוּ בַּחֲמֹר
שְׁבֵהָן. אָמְרוּ לוֹ אֵין מְבִיאִים קֳדָשִׁים לְבֵית הַפֶּסוּל.
נִתְעַרְבוּ חֲתִיכוֹת בַּחֲתִיכוֹת. קֳדָשִׁי קֳדָשִׁים בְּקֳדָשִׁים
קָלִים. הַנֶּאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד בְּנֶאֱכָלִים לְשָׁנִי יָמִים. יֹאכְלוּ
בַּחֲמֹר שְׁבֵהָן:

ד אֲבָרֵי חֲטָאִת שְׁנַתְעַרְבוּ בְּאֲבָרֵי עוֹלָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
יִתֵּן לְמַעַלְן. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת בֶּשֶׂר הַחֲטָאִת מְלַמֵּעַלְן. כָּאֵלוֹ
הוּא עֵצִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים תַּעֲבֹר צוּרְתָן. וַיֵּצֵא לְבֵית
הַשְּׂרָפָה:

ה אֲבָרִין בְּאֲבָרֵי בְּעָלִי מוֹמִין. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אִם קָרַב
רֹאשׁ אֶחָד מֵהֶן. יִקָּרְבוּ כָּל הָרֹאשִׁין. כָּרְעוּ שֶׁל אֶחָד מֵהֶן.
יִקָּרְבוּ כָּל הַכֶּרְעִים. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוֹ קָרְבוּ כָּלֵם.
חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. יֵצֵא לְבֵית הַשְּׂרִיפָה:

ו דָּם שְׁנַתְעַרְב בָּמִים. אִם יֵשׁ בּוֹ מֵרָאֵה דָם כְּשֶׁר. נִתְעַרַּב
בֵּינָן. רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. נִתְעַרַּב בְּדָם בְּהֶמָּה אוֹ
בְּדָם חִיָּה רוֹאִין אוֹתוֹ כָּאֵלוֹ הוּא מִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
אֵין דָּם מְבַטֵּל דָּם:

י' נִתְעַרַב בְּדָם פְּסוּלִין. יִשְׁפֹךְ לְאַמָּה. בְּדָם תִּמְצִית יִשְׁפֹךְ
לְאַמָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְכַשִּׁיר. אִם לֹא נִמְלָךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

ח' דָּם תְּמִימִים בְּדָם בְּעָלִי מוּמִין. יִשְׁפֹךְ לְאַמָּה. כּוֹס
בְּכוֹסוֹת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר קָרַב כּוֹס אֶחָד. יִקְרְבוּ כָּל
הַכּוֹסוֹת. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֲפִילוּ קָרְבוּ כָּלם חוּץ מֵאֶחָד
מֵהֶן. יִשְׁפֹךְ לְאַמָּה:

ט' הַנִּתְנֵן לְמִטָּה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְנֵן לְמִעֵלָּה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
אוֹמֵר יִתֵּן לְמִעֵלָּה. וְרוֹאֶה אֲנִי אֶת הַתַּחֲתוֹנִים לְמִעֵלָּה.
כְּאִלוּ הֵן מִים. וַיִּחְזֹר וַיִּתֵּן לְמִטָּה. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים יִשְׁכְּבוּ
לְאַמָּה. וְאִם לֹא נִמְלָךְ וְנָתַן כָּשֶׁר:

י' הַנִּתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּנִתְנֵן מִתְּנָה אֶחָת. יִנָּתְנוּ
מִתְּנָה אֶחָת. מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתֵּן אַרְבַּע יִנָּתְנוּ מִתֵּן אַרְבַּע.
מִתֵּן אַרְבַּע בְּמִתְּנָה אֶחָת. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתֵּן
אַרְבַּע. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יִנָּתְנוּ בְּמִתְּנָה אֶחָת. אָמַר לוֹ
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תִּגְרַע. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ וְהָרִי הוּא עוֹבֵר עַל בֵּל תּוֹסִיף. אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
לֹא נֶאֱמַר בֵּל תּוֹסִיף. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ לֹא נֶאֱמַר בֵּל תִּגְרַע. אֲלֵא כִּשְׁהוּא בְּעַצְמוֹ. וְעוֹד
אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ כִּשְׁנִיתָ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תּוֹסִיף. וְעִשִּׂיתָ
מַעֲשֵׂה בִידָךְ. וְכִשְׁלֹא נָתַתָּ עֲבַרְתָּ עַל בֵּל תִּגְרַע. וְלֹא
עִשִּׂיתָ מַעֲשֵׂה בִידָךְ:

א" הַנִּתְּנִים בַּפָּנִים שֶׁנִּתְּעָרְבוּ בַּנִּתְּנִין בַּחוּץ יִשְׁפְּכוּ לָאֲמָהּ.
 נָתַן בַּחוּץ וַחֲזָר וְנָתַן בַּפָּנִים כָּשֶׁר בַּפָּנִים וַחֲזָר וְנָתַן בַּחוּץ
 רַבִּי עֲקִיבָא פּוֹסֵל וַחֲכָמִים מְכַשִּׁירִין שֶׁהִיא רַבִּי עֲקִיבָא
 אוֹמֵר כָּל הַדָּמִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְכַפֵּר בַּהִיכָל פְּסוּלִין וַחֲכָמִים
 אוֹמְרִים חֲטָאת בְּלִבָּד רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אֵף הָאֲשָׁם.
 שֶׁנֶּאֱמַר בַּחֲטָאת וְכֹאשָׁם:

ב" חֲטָאת שֶׁקִּבֵּל דָּמָה בְּשָׁנִי כּוֹסוֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהֶן לַחוּץ.
 הַפָּנִימִי כָּשֶׁר נִכְנָס אֶחָד מֵהֶן לַפָּנִים רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מְכַשִּׁיר בַּחֲצִיזוֹן וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין אָמַר רַבִּי יוֹסִי הַגִּלְלִי
 מָה אִם בַּמָּקוֹם שֶׁהִמְחִשְׁבָה פּוֹסֵלֶת בַּחוּץ לֹא עָשָׂה אֶת
 הַמְּשׁוֹאֵר כִּיּוֹצֵא מָקוֹם שֶׁאֵין הִמְחִשְׁבָה פּוֹסֵלֶת בַּפָּנִים.
 אֵינוֹ דִּין שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה אֶת הַמְּשׁוֹאֵר כִּנְכָּנָס נִכְנָס לְכַפֵּר
 אֵף עַל פִּי שֶׁלֹּא כָּפַר פָּסֵל דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁיִּכְפֹּר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם הִכְנִיס שׁוֹגֵג כָּשֶׁר
 כָּל הַדָּמִים הַפְּסוּלִין שֶׁנִּתְּנוּ עַל גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ לֹא הִרְצָה
 הַצִּיץ אֶלָּא עַל הַטֵּמֵא שֶׁהַצִּיץ מִרְצָה עַל הַטֵּמֵא וְאֵינוֹ
 מִרְצָה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

הַמִּזְבֵּחַ מִקְדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר כָּל
הָרָאוּי לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא
הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה
לְאֲשִׁים אִם עָלָתָה לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי
לְאֲשִׁים אִם עָלָה לֹא יֵרֵד רַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר כָּל הָרָאוּי
לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה לֹא יֵרֵד שֶׁנֶּאֱמַר הִיא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָּה
עַל הַמִּזְבֵּחַ מָה עוֹלָה שֶׁהִיא רְאוּיָה לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָתָה
לֹא תֵרֵד אֵף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא רְאוּי לְמִזְבֵּחַ אִם עָלָה
לֹא יֵרֵד אֵין בֵּין דְּבָרֵי רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְדְּבָרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ
אֲלֹא הֵדֶם וְהַנִּסְכִּים שֶׁרַבֵּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר לֹא יֵרְדוּ וְרַבִּי
יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר יֵרְדוּ רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הַזֵּבַח כָּשֶׁר וְהַנִּסְכִּים
פְּסוּלִין הַנִּסְכִּים כָּשֶׁרִין וְהַזֵּבַח פְּסוּל אֶפִּילוּ זֶה זֶה
פְּסוּלִין הַזֵּבַח לֹא יֵרֵד וְהַנִּסְכִּים יֵרְדוּ:

ב וְאֵלוֹ אִם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ הֵלֶן וְהֶטְמָא וְהַיֹּצֵא וְהַנִּשְׁחָט
חוּץ לְזִמְנוֹ וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ וְשֶׁקֶבְלוּ פְּסוּלִים וְזָרְקוּ אֶת דָּמוֹ
רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שֶׁנִּשְׁחָטָה בְּלֵילָה וְשֶׁנִּשְׁפַּךְ דָּמָהּ וְשִׁיִּצָּא
דָּמָהּ חוּץ לְקִלְעִים אִם עָלָתָה תֵרֵד רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר לֹא
תֵרֵד שֶׁהִיא רְבִי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל שֶׁפְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ
מִקְבָּלוֹ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ אֵין הַקֹּדֶשׁ מִקְבָּלוֹ:

ג אֵלוֹ לֹא הָיָה פְּסוּלוֹ בִּקְדָּשׁ הָרוֹבֵעַ וְהַנִּרְבָּעַ וְהַמוֹקְצָה
וְהַנֶּעֱבֵד וְהָאֶתְנָן וְהַמִּחִיר וְהַכֹּלְאִים וְהַטְרֵפָה וְיוֹצֵא דָפֶן:

וּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי עֲקִיבָא מְכַשִּׁיר בְּבַעֲלֵי מוֹמִין רַבִּי חֲנִנְיָא
סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר דּוֹחָה הִיא אָבָא אֶת בַּעֲלֵי מוֹמִין מֵעַל
גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ:

ד' כָּשֶׁם שָׂאֵם עָלוּ לֹא יֵרְדוּ כִּךְ אִם יֵרְדוּ לֹא יַעֲלוּ
וְכֵלֶן שָׁעָלוּ חַיִּים לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יֵרְדוּ עוֹלָה שְׁעֻלָּתָהּ
חֲתָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ תֵּרֵד שְׁחָטָה בְּרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ יִפְשִׁיט
וַיִּנְתַּח בַּמְקוֹמָה:

ה' וְאֵלּוּ אִם עָלוּ יֵרְדוּ בָּשָׂר קִדְּשֵׁי קִדָּשִׁים וּבָשָׂר קִדָּשִׁים
קָלִים וּמוֹתֵר הָעֹמֵר וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים וְשִׁירֵי
מִנְחוֹת וְהַקֹּטֶרֶת הַצֹּמֵר שֶׁבְּרֹאשֵׁי כִבָּשִׁים וְהַשְּׂעָר
שֶׁבְּזֶקֶן תִּישִׁים וְהַעֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַקֶּרְנִים וְהַטְּלָפִים
בְּזֶמֶן שְׂאִין מִחֻבְרִין יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקֹּטֶר הַכֹּהֵן אֶת הַכֹּל
הַמִּזְבֵּחַ פָּרְשׁוּ לֹא יַעֲלוּ שֶׁנֶּאֱמַר וְעִשִּׂיתָ עוֹלֹתֶיךָ הַבָּשָׂר
וְהָדָם:

ו' וְכֹלֶם שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִחְזִיר וְכֵן גִּחְלֹת
שֶׁפָּקְעָה מֵעַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ אֲבָרִים שֶׁפָּקְעוּ מֵעַל גְּבֵי
הַמִּזְבֵּחַ קִדָּם לַחֲצוֹת יִחְזִיר וּמוֹעֲלִין בָּהֶן לְאַחֵר חֲצוֹת
לֹא יִחְזִיר וְאֵין מוֹעֲלִין בָּהֶן:

ז' כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ מְקֻדָּשׁ אֶת הָרָאוּי לוֹ כִּךְ הַכָּבֶשׂ מְקֻדָּשׁ
כָּשֶׁם שֶׁהַמִּזְבֵּחַ וְהַכָּבֶשׂ מְקֻדָּשִׁין אֶת הָרָאוּי לָהֶן כִּךְ
הַכֹּלִים מְקֻדָּשִׁין כָּלִי הַלַּח מְקֻדָּשִׁין אֶת הַלַּח וּמִדּוֹת
הַיָּבֵשׁ מְקֻדָּשׁוֹת אֶת הַיָּבֵשׁ אֵין כָּלִי הַלַּח מְקֻדָּשִׁין אֶת

הַיֵּבֶשׁ. וְלֹא מִדּוֹת הַיֵּבֶשׁ מִקְדָּשׁוֹת אֶת הַלֵּחַ כְּלִי הַקֹּדֶשׁ
שֶׁנִּקְבּוּ. אִם עוֹשִׂים הֵם מַעֲיִן מְלֹאכְתָּן שֶׁהָיוּ עוֹשִׂין וְהָיוּ
שְׁלָמִים. מִקְדָּשִׁים. וְאִם לֹא אֵין מִקְדָּשִׁים. וְכֻלָּם אֵין
מִקְדָּשִׁים אֲלֵא בַקֹּדֶשׁ:

פרק י

כָּל הַתְּדִיר מִחֲבֵרוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבֵרוֹ. הַתְּמִידִין קוֹדֵמִין
לְמוֹסָפִין. מוֹסָפֵי שַׁבָּת קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ.
מוֹסָפֵי רֹאשׁ חֹדֶשׁ קוֹדֵמִין לְמוֹסָפֵי רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (שְׁנֶאֱמַר
מִלְבָּד עוֹלֶת הַבֶּקָר אֲשֶׁר לְעוֹלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשֶׂה אֶת אֵלֶּה:

ב וְכָל הַמִּקְדָּשׁ מִחֲבִירוֹ קוֹדֵם אֶת חֲבִירוֹ. דָּם חֲטָאת
קוֹדֵם לְדָם עוֹלָה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְרַצָּה. אֵיבָרֵי עוֹלָה קוֹדֵמִין
לְאֵמוּרֵי חֲטָאת. מִפְּנֵי שֶׁהֵן כָּלִיל לְאֵשִׁים. חֲטָאת קוֹדֵמֶת
לְאֵשִׁים. מִפְּנֵי שֶׁדָּמָה נָתַן עַל אַרְבַּע קֶרְנוֹת. וְעַל הַיִּסּוֹד.
אֲשֶׁם קוֹדֵם לַתּוֹדָה וְלֵאֵיל נְזִיר. מִפְּנֵי שֶׁהוּא קָדְשִׁי
קָדְשִׁים. הַתּוֹדָה וְאֵיל נְזִיר קוֹדֵמִין לְשְׁלָמִים. מִפְּנֵי שֶׁהֵן
נֶאֱכָלִין לַיּוֹם אֶחָד וְטֻעוֹנִים לֶחֶם. שְׁלָמִים קוֹדֵמִין לְבָכוֹר
מִפְּנֵי שֶׁהֵן טֻעוֹנִים מִתָּן אַרְבַּע. וְסַמִּיכָה וְנִסְכִּים וְתִנּוּפֹת
חֲזָה וְשׁוֹק:

ג הַבָּכוֹר קוֹדֵם לַמַּעֲשֶׂר. מִפְּנֵי שֶׁקְדוּשָׁתוֹ מֵרַחֵם. וְנֶאֱכָל
לְכֹהֲנִים. הַמַּעֲשֶׂר קוֹדֵם לְעוֹפּוֹת. מִפְּנֵי שֶׁהוּא זָבַח. וַיֵּשׁ בּוֹ
קָדְשִׁי קָדְשִׁים דָּמוֹ וְאֵמוּרָיו:

י העופות קודמין למנחות. מפני שהן מיני דמים. מנחת חוטא קודמת למנחת נדבה. מפני שהיא באה על חטא. חטאת העוף קודמת לעולת העוף. וכן בהקדשה:

ה כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות. חוץ מאשם מצורע. מפני שהוא בא להכשר. כל האשמות שבתורה. באין בני שתים. ובאין בכסף שקלים. חוץ מאשם נזיר. ואשם מצורע. שהן באין בני שנתן. ואינו באין בכסף שקלים:

י כשם שהן קודמין בהקרבתן. כך הן קודמין באכילתן. שלמים של אמש ושלמים של היום. של אמש קודמין. שלמים של אמש. וחטאת ואשם של היום. של אמש קודמין. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים החטאת קודמת מפני שהיא קדשי קדשים:

י ובכלם הפהנים רשאים לשנות באכילתן. לאכלן צלויים. שלוקין ומבשלין. ולתת לתוכן תבלין חולין ותבלי תרומה. דברי רבי שמעון. רבי מאיר אומר לא יתן לתוכן תבלי תרומה. שלא יביא את התרומה לידי פסול:

ה אמר רבי שמעון אם ראית שמן שהוא מתחלק בעזרה. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא מותר רקיקי מנחות ישראל. ולוג שמן של מצורע. אם ראית שמן שהוא נתון על גבי האשים. אין אתה צריך לשאול מה הוא. אלא

מוֹתֵר רְקִיקֵי מִנְחוֹת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. שְׂאִין
מִתְנַדְּבִים שְׂמֹן. רַבִּי טְרֵפוֹן אוֹמֵר מִתְנַדְּבִים שְׂמֹן:

פרק יא

דָּם חֲטָאת שֶׁנִּתְּזוּ עַל הַבֶּגֶד. הָרִי זֶה טָעוֹן כְּבוֹס. אִף
עַל פִּי שְׂאִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אֲלֵא בְּנִאכְלוֹת. שְׂנֵאֲמַר
בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ תֹּאכַל. אֶחָד הַנֶּאֱכָלֶת וְאֶחָד הַפְּנִימִית
טָעוֹנוֹת כְּבוֹס. שְׂנֵאֲמַר תּוֹרַת הַחֲטָאת. תּוֹרָה אַחַת לְכָל
הַחֲטָאוֹת:

^א חֲטָאת פְּסוּלָה אֵין דָּמָה טָעוֹן כְּבוֹס. בֵּין שֶׁהָיָה לָהּ שַׁעַת
הַכֶּשֶׁר. בֵּין שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. אֵיזוֹ הִיא שֶׁהָיָה
לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שְׁלֵנָה. וְשִׁנְטִמָּאת. וְשִׁינְצָאָה. וְאֵיזוֹ הִיא
שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ שַׁעַת הַכֶּשֶׁר. שְׁנִשְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה. וְחוּץ
לְמִקְמָה. וְשִׁקְבְּלוּ פְּסוּלִין. וְזָרְקוּ אֶת דָּמָה:

^א נִתְּזוּ מִן הַצֹּאֵר עַל הַבֶּגֶד אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. מִן הַקֶּרֶן
וּמִן הִיסוּד. אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. נִשְׁפָּךְ עַל הָרִצְפָּה וְאֶסְפוֹ.
אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. (אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס) אֲלֵא הַדָּם שֶׁנִּתְקַבֵּל
בְּכָלִי. וְרָאוּי לְהִזְיָה. נִתְּזוּ עַל הָעוֹר. עַד שֶׁלֹּא הִפְשֵׁט. אֵינוֹ
טָעוֹן כְּבוֹס. מִשֶּׁהִפְשֵׁט טָעוֹן כְּבוֹס. דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי
אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר אִף מִשֶּׁהִפְשֵׁט אֵינוֹ טָעוֹן כְּבוֹס. אֵינוֹ טָעוֹן
כְּבוֹס אֲלֵא מָקוֹם הַדָּם. וְדָבָר שֶׁהוּא רָאוּי לְקַבֵּל טִמְאָה.
וְרָאוּי לְכְבוֹס:

י' אֶחָד הַבֶּגֶד. וְאֶחָד הַשֶּׁק. וְאֶחָד הָעוֹר. טְעוּגִין כָּבוֹס
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וְשִׁבִּירַת כָּלִי חָרָס בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. וּמְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה בְּכָלִי נְחֹשֶׁת בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. זֶה חֹמֶר בַּחֲטָאֵת.
מִקְדָּשֵׁי קָדָשִׁים:

ה' בֶּגֶד שִׁיצָא חוּץ לַקִּלְעִים. נִכְנָס וּמִכָּבֶּסוּ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לַקִּלְעִים. קוֹרְעוּ וְנִכְנָס וּמִכָּבֶּסוּ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
כָּלִי חָרָס שִׁיצָא חוּץ לַקִּלְעִים. נִכְנָס וְשׁוֹבְרוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ.
נִטְמָא חוּץ לַקִּלְעִים. נוֹקְבוּ וְנִכְנָס וּמִכָּבֶּסוּ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:
י' כָּלִי נְחֹשֶׁת שִׁיצָא חוּץ לַקִּלְעִים. נִכְנָס וּמוֹרְקוֹ וְשׁוֹטְפוֹ
בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ. נִטְמָא חוּץ לַקִּלְעִים. פּוֹחֲתוֹ. וְנִכְנָס וּמוֹרְקוֹ
וְשׁוֹטְפוֹ בַּמָּקוֹם קָדוֹשׁ:

י' אֶחָד שֶׁבַשֵּׁל בּוֹ. וְאֶחָד שְׁעָרָה לְתוֹכוֹ רוֹתַח. אֶחָד
קָדָשֵׁי קָדָשִׁים. וְאֶחָד קָדָשִׁים קָלִים. טְעוּגִין מְרִיקָה
וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר קָדָשִׁים קָלִים אֵינָן טְעוּגִין
מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אִם בִּשַׁל בּוֹ מִתְחַלֵּת
הָרֶגֶל יִבְשַׁל בּוֹ אֶת כָּל הָרֶגֶל. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים עַד
זְמַן אֲכִילָה. מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. מְרִיקָה כַּמְרִיקַת הַכּוֹס.
וְשִׁטִּיפָה כַּשִּׁטִּיפַת הַכּוֹס. (מְרִיקָה בַּחֲמִין. וְשִׁטִּיפָה
בְּצוּגִין). וְהַשְׁפּוֹד וְהָאֶסְכָּלָה מִגְעִילִין בַּחֲמִין:

ה' בִּשַׁל בּוֹ קָדָשִׁים וְחוֹלִין. אוֹ קָדָשֵׁי קָדָשִׁים וְקָדָשִׁים קָלִים.
אִם יֵשׁ בָּהֶן בְּגוֹתֵן טַעַם. הֲרִי הַקָּלִים נֶאֱכָלִים כַּחֲמוּרִים.
וְאֵינָן טְעוּגִין מְרִיקָה וְשִׁטִּיפָה. וְאֵינָן פּוֹסְלִין בַּמִּגְעַ. רִקִּיק

שֶׁנֶגַע בְּרָקִיק וַחֲתִיכָה בַּחֲתִיכָה לֹא כָּל הָרָקִיק וְלֹא כָּל
הַחֲתִיכוֹת אֲסוּרִין אֵינוֹ אֲסוּר אֲלֵא מִקּוֹם שְׂבֻלַּע:

פרק יב

טָבוֹל יוֹם וּמַחֲסֵר כַּפּוּרִים אֵינָן חוֹלְקִין בְּקִדְשִׁים לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב אֹנֶן נֹגַע וְאֵינוֹ מְקַרֵּב וְאֵינוֹ חוֹלֵק לֶאֱכֹל
לְעֶרֶב בְּעָלִי מוֹמִין בֵּין בְּעָלִי מוֹמִין
עוֹבְרִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מְקַרֵּבִין וְכָל שְׂאִינוֹ
רְאוּי לְעִבּוּדָה אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר וְכָל שְׂאִין לוֹ בְּבֶשֶׁר אֵין
לוֹ בְּעוֹרוֹ אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְטָהוֹר בְּשַׁעַת
הַקָּטֵר חֲלָבִים אֵינוֹ חוֹלֵק בְּבֶשֶׁר שֶׁנֶּאֱמַר הַמְקַרֵּב אֶת
דָּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מִבְּנֵי אֶהְרֹן לוֹ תִּהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין
לְמִנָּה:

^ב כָּל שֶׁלֹּא זָכָה הַמִּזְבֵּחַ בְּבִשְׂרָהּ לֹא זָכוּ הַכֹּהֲנִים בְּעוֹרָהּ
שֶׁנֶּאֱמַר עוֹלֹת אִישׁ עוֹלָה שְׁעֻלָּתָהּ לְאִישׁ עוֹלָה שֶׁנִּשְׁחָטָה
שֶׁלֹּא לְשִׁמָּה אֶף עַל פִּי שֶׁלֹּא עֲלָתָהּ לְבָעָלִים עוֹרָה
לַכֹּהֲנִים אֶחָד עוֹלֹת הָאִישׁ וְאֶחָד עוֹלֹת הָאִשָּׁה עוֹרוֹתֶיהָ
לַכֹּהֲנִים:

^ג עוֹרוֹת קִדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעוֹרוֹת קִדְשֵׁי קִדְשִׁים
לַכֹּהֲנִים קָל וְחִמָּר מָה אִם עוֹלָה שֶׁלֹּא זָכוּ בְּבִשְׂרָהּ
זָכוּ בְּעוֹרָהּ קִדְשֵׁי קִדְשִׁים שֶׁזָּכוּ בְּבִשְׂרָן אֵינוֹ דִּין שִׁיזּבוּ
בְּעוֹרָן אֵין מִזְבֵּחַ יוֹכִיחַ שְׂאִין לוֹ עוֹר מִכָּל מִקּוֹם:

י כָּל הַקֹּדָשִׁים שְׂאָרֵעַ בָּהֶם פָּסוּל קֹדֶם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין
 עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה. לְאַחַר הַפְּשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לִכְהֻנָּה.
 אָמַר רַבִּי חֲנִינָא סָגַן הַכֹּהֲנִים מִיָּמַי לֹא רָאִיתִי עוֹר
 יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׂרָפָה. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא מַדְבָּרִיו לְמַדְנֹו.
 שֶׁהִמְפִּשִׁיט אֶת הַבְּכוֹר. וְנִמְצָא טְרֵפָה. שִׁיאֹתוֹ הַכֹּהֲנִים
 בְּעוֹרוֹ. וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין לֹא רָאִינוּ רָאִיָּה. אֲלֵא יוֹצֵא
 לְבֵית הַשְּׂרָפָה:

ה פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וְשִׁעִירִים הַנִּשְׂרָפִים. בְּזֶמֶן שֶׁהֵן נִשְׂרָפִין
 כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדָּשֵׁן. וּמִטְמְאִין בְּגָדִים. וְאִם אֵין
 נִשְׂרָפִין כְּמִצּוֹתָן. נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאִינֶם מְטַמְּאִין
 בְּגָדִים:

י הָיוּ סוֹבְלִין אוֹתָן בְּמוֹטוֹת. יֵצְאוּ הָרִאשׁוֹנִים חוּץ לְחוֹמַת
 הָעֶזְרָה. וְהָאַחֲרוֹנִים לֹא יֵצְאוּ. הָרִאשׁוֹנִים מְטַמְּאִין בְּגָדִים.
 וְהָאַחֲרוֹנִים אֵין מְטַמְּאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצְאוּ. יֵצְאוּ אֵלֹו
 וְאֵלֹו. אֵלֹו וְאֵלֹו מְטַמְּאִין בְּגָדִים. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אֵלֹו
 וְאֵלֹו אֵין מְטַמְּאִין בְּגָדִים. עַד שִׁיֵּצֵת הָאוֹר בְּרֶבֶן. נִתְּד
 הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׁוֹרֵף מְטַמֵּא בְּגָדִים:

פרק יג

הַשּׁוֹחֵט וְהַמַּעֲלֶה בַחוּץ חַיֵּב עַל הַשְּׁחִיטָה וְחַיֵּב עַל
הַעֲלִיָּה רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר שְׁחַט בַּפְּנִים
וְהַעֲלֶה בַחוּץ חַיֵּב שְׁחַט בַחוּץ וְהַעֲלֶה בַחוּץ פָּטוֹר שְׁלֹא
הַעֲלֶה בַחוּץ אֲלָא דְּבַר פֶּסוּל אָמְרוּ לוֹ אֵף הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים
וּמַעֲלֶה בַחוּץ בֵּין שֶׁהוֹצִיאוּ פֶּסְלוֹ:

ב טָמֵא שְׂאֵכֶל בֵּין קֹדֶשׁ טָמֵא וּבֵין קֹדֶשׁ טָהוֹר חַיֵּב רַבִּי
יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר טָמֵא שְׂאֵכֶל טָהוֹר חַיֵּב וְטָמֵא שְׂאֵכֶל
טָמֵא פָּטוֹר שְׁלֹא אֲכַל אֲלָא דְּבַר טָמֵא אָמְרוּ לוֹ אֵף טָמֵא
שְׂאֵכֶל טָהוֹר בֵּין שֶׁנִּגַּע בּוֹ טְמֵאָהּ וְטָהוֹר שְׂאֵכֶל טָמֵא
פָּטוֹר שְׂאִינוּ חַיֵּב אֲלָא עַל טְמֵאת הַגּוֹף:

ג חָמֵר בַּשְּׁחִיטָה מִבְּהַעֲלִיָּה וּבַהַעֲלִיָּה מִבַּשְּׁחִיטָה חָמֵר
בַּשְּׁחִיטָה שֶׁהַשּׁוֹחֵט לִהְיוֹט חַיֵּב וְהַמַּעֲלֶה לִהְיוֹט
פָּטוֹר חָמֵר בַּהַעֲלִיָּה שְׁנַיִם שְׂאֲחִזּוּ בְּסָבִין וְשִׁחְטוּ
פָּטוֹרִים אֲחִזּוּ בְּאֶבֶר וְהַעֲלוּהוּ חַיֵּבִין הַעֲלָה וְחִזֹּר וְהַעֲלָה
וְחִזֹּר וְהַעֲלָה חַיֵּב עַל כָּל הַעֲלִיָּה וְהַעֲלִיָּה דְּבַרִּי רַבִּי
שְׁמַעוֹן רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר אֵינוֹ חַיֵּב אֲלָא אֶחָת וְאֵינוֹ חַיֵּב עַד
שִׁיעֲלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֶפִּילוּ הַעֲלָה עַל
הַסֵּלַע אוֹ עַל הָאֶבֶן חַיֵּב:

ד אֶחָד קֹדָשִׁים כְּשֶׁרִּין וְאֶחָד קֹדָשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהִיָּה פְּסוּלִין
בְּקֹדֶשׁ וְהִקְרִיבֵן בַחוּץ חַיֵּב הַמַּעֲלֶה כְּזִית מִן הָעוֹלָה וּמִן
הָאִימורִין בַחוּץ חַיֵּב הַקֶּמֶץ וְהַלְבֹנָה וְהַקְטֶרֶת וּמִנְחַת

כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסֶכִין. שֶׁהַקָּרִיב
מֵאֶחָד מֵהֶן כֹּזֵית בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרִיב אֶת כָּלֹו. וְכֻלָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּפְּנִים. וְשִׁיר בִּהֶן כֹּזֵית
וְהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב. וְכֻלָּם שֶׁחֲסְרוּ כָּל שֶׁהֵן וְהַקָּרִיב בַּחוּץ
פָּטוּר:

ה' הַמִּקְרִיב קִדְּשִׁים וְאַמּוּרֵיהֶם בַּחוּץ חֵיב. מִנְחָה שְׁלֵא
נִקְמְצָה. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ פָּטוּר. קִמְצָה וְחִזֵּר קִמְצָה
לְתוֹכָהּ. וְהַקָּרִיבָה בַּחוּץ חֵיב:

י' הַקֹּמֵץ וְהַלְבֹּנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד מֵהֶן בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי. אֶחָד בַּפְּנִים
וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבֹנָה שֶׁהַקָּרִיב אֶת אֶחָד
מֵהֶן בַּחוּץ חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹטֵר עַד שִׁיקְרִיב אֶת הַשְּׁנִי.
אֶחָד בַּפְּנִים וְאֶחָד בַּחוּץ חֵיב. הַזֹּרֵק מִקְצֵת דָּמִים בַּחוּץ
חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר אִף הַמְּנַסֵּךְ מִי חָג בַּחֲג בַּחוּץ חֵיב.
רַבִּי נַחֲמִיָּה אֹמֵר שִׁירֵי הַדָּם שֶׁהַקָּרִיב בַּחוּץ חֵיב:

י' הַמוֹלֵק אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים. וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. מֶלֶךְ בַּחוּץ
וְהָעֵלָה בַּחוּץ פָּטוּר. הַשּׁוֹחֵט אֶת הָעוֹף בַּפְּנִים וְהָעֵלָה
בַּחוּץ פָּטוּר. שָׁחַט בַּחוּץ וְהָעֵלָה בַּחוּץ חֵיב. נִמְצָא דֶּרֶךְ
הַכָּשֵׁרוֹ מִבַּפְּנִים פָּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַכָּשֵׁרוֹ בַּחוּץ פָּטוּרוֹ
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר כָּל שֶׁחֵיבִין עָלָיו בַּחוּץ חֵיבִין עַל
כִּיּוֹצֵא בּוֹ בַּפְּנִים שֶׁהָעֵלָהּ בַּחוּץ. חוּץ מִן הַשּׁוֹחֵט בַּפְּנִים.
וּמַעֲלָה בַּחוּץ:

ח החטאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחזר ונתן בחוץ חייב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קבל דמה בשני כוסות. (נתן שניהם בפנים פטור). שניהם בחוץ חייב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חייב על החיצון. והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרת תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחט שתיהן בפנים פטור. שחט שתיהן בחוץ חייב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חייב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמה פוטר את בשרה. כך הוא פוטר את בשר חביתה:

פרק יד

פֶּרֶת חטאת ששרפה חוץ מגתה. וכן שעיר המשתלח שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ואל פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאינו ראוי לבא אל פתח אהל מועד. אין חייבין עליו:

ב הרובע והנרבע. והמקצה. והנעבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויוצא דפן. שהקריבן בחוץ פטור. שנאמר לפני משכן יי. כל שאינו ראוי לבא לפני משכן יי. אין חייבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבן בחוץ פטור. רבי שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובעלי מומין עוברים

עוֹבְרִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן. וּבְנֵי יוֹנָה
שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן. שֶׁהִקְרִיבֵן בַּחוּץ פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעֶבֶר זְמַנָּן פֶּטוּר. וְתוֹרִים שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּן בְּלֹא
תַעֲשֶׂה. אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ וּמַחֲסֵר זֶמֶן פֶּטוּר. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. שֶׁהָיָה רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כָּל
שֶׁהוּא רָאוּי לְבֹא לְאַחֵר זֶמֶן. הָרִי זֶה בְּלֹא תַעֲשֶׂה. וְאִין
בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים כָּל שֶׁאֵין בּוֹ כֶּרֶת אֵין בּוֹ בְּלֹא
תַעֲשֶׂה:

^א מַחֲסֵר זֶמֶן. בֵּין בְּגוֹפוֹ בֵּין בְּבַעְלָיו. אֵיזָה הוּא מַחֲסֵר
זֶמֶן בְּבַעְלָיו. הַזֵּב וְהַזָּבָה (וְיולֶדֶת וּמַצֹּרֶע) שֶׁהִקְרִיבוּ
חֲטָאתָם וְאַשְׁמָם בַּחוּץ פֶּטוּרִין. עוֹלוֹתֵיהֶן וְשִׁלְמֵיהֶן בַּחוּץ
חִיבִין. הַמַּעֲלָה מִבֶּשֶׂר חֲטָאת. מִבֶּשֶׂר אֶשֶׁם. מִבֶּשֶׂר
קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים. מִבֶּשֶׂר קֹדָשִׁים קָלִים. וּמוֹתֵר הָעֹמֵר.
וְשִׁתֵּי הַלֶּחֶם. וְלֶחֶם הַפָּנִים. וְשִׁירֵי מִנְחֹת. הַיֹּצֵק. הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתֵת. הַמּוֹלֵחַ. הַמְּנִיף. הַמְּגִישׁ. הַמְּסַדֵּר אֶת הַשְּׁלֶחָן.
וְהַמְּטִיב אֶת הַנִּירוֹת. וְהַקּוֹמֵץ. וְהַמְּקַבֵּל דָּמִים בַּחוּץ פֶּטוּר.
אֵין חִיבִין עָלָיו. לֹא מִשּׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מִשּׁוּם טְמֵאָה. וְלֹא
מִשּׁוּם מַחֲסֵר בְּגָדִים. וְלֹא מִשּׁוּם רְחוּץ יָדִים וְרַגְלִים:

^ד עַד שְׁלֹא הוּקַם הַמִּשְׁכָּן הָיוּ הַבָּמוֹת מוֹתְרוֹת. וְעִבּוּדָה
בְּבָכוֹרוֹת. מִשְׁהוּקַם הַמִּשְׁכָּן. נֶאֱסְרוּ הַבָּמוֹת. וְעִבּוּדָה
בַּכֹּהֲנִים. קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים נֶאֱכָלִים לַפָּנִים מִן הַקִּלְעִים.
קֹדָשִׁים קָלִים בְּכָל מַחֲנֶה יִשְׂרָאֵל:

ה באו לגלגל והתירו הבמות קדשי קדשים נאכלים לפנים
מן הקלעים קדשים קלים בכל מקום:

י באו לשילה נאסרו הבמות לא היה שם תקרה אלא
בית של אבנים מלמטן ויריעות מלמעלן והיא היתה
מנוחה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן הקלעים קדשים
קלים ומעשר שני בכל הרואה:

י באו לנזב ולגבעון התירו הבמות קדשי קדשים נאכלים
לפנים מן הקלעים קדשים קלים בכל ערי ישראל:

ח באו לירושלים נאסרו הבמות ולא היה להם עוד
התר והיא היתה נחלה קדשי קדשים נאכלים לפנים מן
הקלעים קדשים קלים ומעשר שני לפנים מן החומה:

ט כל הקדשים שהקדישן בשעת אסור הבמות והקריבן
בשעת אסור הבמות בחוץ הרי אלו בעשה ולא
תעשה וחיבין עליהן כרת הקדישן בשעת התר הבמות
והקריבן בשעת אסור הבמות הרי אלו בעשה ולא
תעשה ואין חיבין עליהם כרת הקדישן בשעת אסור
הבמות והקריבם בשעת התר הבמות הרי אלו בעשה
ואין בהם בלא תעשה:

י אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן
קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בבמה
וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם

הַקָּרִיבֵן בַּבֶּמֶה פָּטוּר. מֵה בֵּין בֶּמֶת יָחִיד לְבֶמֶת צֶבּוּר.
 סְמִיכָהּ וְשִׁחִיטָתָהּ צָפוּן. וּמִתֵּן סָבִיב. וְתִגּוּפָהּ וְהַגָּשָׁה. רַבִּי
 יְהוּדָה אֹמֵר אֵין מִנְחָה בַּבֶּמֶה. וְכִיּהוּן וּבִגְדֵי שָׂרֵת. וְכָלִי
 שָׂרֵת וְרִיחַ נִיחָח. וּמִחִיצָה בְּדָמִים. וְרַחוּץ יָדַים וְרַגְלַיִם.
 אֲבָל הַזֶּמֶן וְהַנּוֹתֵר וְהַטֵּמֶא שׁוֹיֵן בָּזָה וּבִזָּה: סליק

מסכת מנחות

פרק א

כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁנִּקְמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. כְּשֵׁרוֹת. אֶלֶּא שְׁלֹא
עָלוּ לִבְעָלִים לְשֵׁם חֻבָּה. חוץ מִמִּנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצוּ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן.
נָתַן בְּכָלִי וְהִלָּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשֵׁמֶן. אוֹ לְשֵׁמֶן וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. אוֹ שְׁלֹא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסוּלוֹת. בִּיצֵד לְשֵׁמֶן. וְשְׁלֹא
לְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא. וְלְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. אוֹ שְׁלֹא
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן. לְשֵׁם מִנְחַת נִדְבָה. וְלְשֵׁם מִנְחַת חוּטָא:

אֶחָד מִנְחַת חוּטָא. וְאֶחָד כָּל הַמִּנְחוֹת שֶׁקִּמְצוּ זֶרֶ אֲוֹנָן.
טְבוּל יוֹם. מְחַסֵּר בְּגָדִים. מְחַסֵּר כְּפוּרִים. שְׁלֹא רְחוּץ
יָדַים וְרַגְלִים. עָרַל טָמֵא יוֹשֵׁב. עוֹמֵד עַל גְּבִי כֵלִים. עַל
גְּבִי בַהֲמָה עַל גְּבִי רֶגֶל חֵבֶר פָּסֵל. קִמְץ בְּשִׁמְאֵל פָּסֵל.
בֵּן בְּתִירָא אוֹמֵר יַחְזִיר וְיַחְזוֹר וְיִקְמוֹץ בְּיָמִין. קִמְץ וְעָלָה
בִּידוֹ צָרוּר. אוֹ גִּרְגִיר מֶלֶח. אוֹ קֶרֶט שֶׁל לְבוֹנָה פָּסֵל.
מִפְּנֵי שֶׁאָמְרוּ הַקִּמְץ הֵיתֵר וְהַחֲסֵר פָּסוּל. אֵיזָהוּ הֵיתֵר
שֶׁקִּמְצוּ מְבוֹרֵץ. וְחֵסֵר שֶׁקִּמְצוּ בְּרָאשֵׁי אֲצָבָעוֹתָיו. בִּיצֵד
הוּא עוֹשֶׂה. פּוֹשֵׁט אֶת אֲצָבָעוֹתָיו עַל פֶּס יָדוֹ:

אֶרְבֵּה שְׁמָנָה. וְחֵסֵר שְׁמָנָה. חֵסֵר לְבוֹנָתָה פְּסוּלָה. הַקּוֹמֵץ
אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָיָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִשִּׁירָיָה
בַּחוּץ. לְהִקְטִיר קִמְצָה בַּחוּץ. אוֹ בַּיִת מִקִּמְצָה בַּחוּץ. אוֹ
לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה בַּחוּץ. פְּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. לֶאֱכֹל שִׁירָיָה

למִמָּחָר או כִּזְזִית מִשִּׁירִיָּה לִמָּחָר. לְהִקְטִיר קִמְצָה לִמָּחָר או כִּזְזִית מִקִּמְצָה לִמָּחָר. או לְהִקְטִיר לְבוֹנָתָה לִמָּחָר. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. זֶה הַכֶּלֶל. כָּל הַקּוֹמֵץ וְהַנּוֹתֵן בְּכָלִי. וְהַמְהִלָּךְ וְהַמִּקְטִיר. לֹאֲכֹל דָּבָר שֶׁדָּרְכוֹ לֹאֲכֹל. וְלִהְיוֹת שֶׁדָּרְכוֹ לִהְיוֹת שֶׁדָּרְכוֹ לְהִקְטִיר. חוּץ לִמְקוֹמוֹ פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. חוּץ לְזִמְנוֹ פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וּבִלְבָד שֶׁיִּקְרַב הַמִּתֵּיר כְּמִצּוֹתוֹ. בִּיצֵד קֶרֶב הַמִּתֵּיר כְּמִצּוֹתוֹ. קִמֵּץ בְּשִׁתִּיקָה וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ לְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר בְּשִׁתִּיקָה. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. זֶה הוּא שֶׁקֶרֶב הַמִּתֵּיר כְּמִצּוֹתוֹ:

ד בִּיצֵד לֹא קֶרֶב הַמִּתֵּיר כְּמִצּוֹתוֹ. קִמֵּץ חוּץ לִמְקוֹמוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לִמְקוֹמוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לִמְקוֹמוֹ. מִנְחַת חוּטָא וּמִנְחַת קִנְאוֹת שֶׁקִּמְצָן שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר חוּץ לְזִמְנוֹ. או שֶׁקִּמֵּץ חוּץ לְזִמְנוֹ. וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. או שֶׁקִּמֵּץ וְנָתַן בְּכָלִי. וְהִלֵּךְ וְהִקְטִיר שְׁלֹא לְשִׁמּוֹן. זֶה הוּא שֶׁלֹא קֶרֶב הַמִּתֵּיר כְּמִצּוֹתוֹ. לֹאֲכֹל כִּזְזִית בַּחוּץ וְכִזְזִית לִמָּחָר. כִּזְזִית לִמָּחָר וְכִזְזִית בַּחוּץ. כִּכְחָצִי זִית בַּחוּץ וְכִכְחָצִי זִית לִמָּחָר. כִּכְחָצִי זִית לִמָּחָר וְכִכְחָצִי זִית בַּחוּץ. פָּסוּל וְאִין בּוֹ כֶּרֶת. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכֶּלֶל אִם מִחֻשְׁבֵּת הַזֵּמֶן קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַמָּקוֹם. פֶּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וְאִם מִחֻשְׁבֵּת הַמָּקוֹם קִדְמָה לְמַחֲשֶׁבֶת הַזֵּמֶן. פָּסוּל

וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת.
לֶאֱכֹל בְּחֻצֵּי זֵית וּלְהַקְטִיר בְּחֻצֵּי זֵית בָּשָׂר שֶׁאֵין אֲכִילָה
וְהַקְטָרָה מִצֵּטְרָפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה לֶאֱכֹל שִׁירָה. אוּלְהַקְטִיר קִמְצָה
לְמַחֵר. מוֹדָה רַבִּי יוֹסִי בְּזֶה שֶׁהוּא פָּגוּל וְחִיבִין
עָלָיו כֶּרֶת. לְהַקְטִיר לְבוֹנְתָהּ לְמַחֵר. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר פָּסוּל
וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכָּמִים אֹמְרִים פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת.
אָמְרוּ לוֹ מַה שָּׁנָא זֶה מִן הַזֵּבַח. אָמַר לָהֶם שֶׁהַזֵּבַח דָּמוֹ
וּבָשָׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד. וּלְבוֹנָהּ אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

^ב שְׁחַט שְׁנֵי כִבָּשִׁים. לֶאֱכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֵר.
הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכִין. לֶאֱכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֵר. רַבִּי
יוֹסִי אֹמֵר אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחֲשַׁב עָלָיו פָּגוּל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. וְהַשְּׁנֵי פָּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּגוּל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת. נִטְמְאָת אַחַת מִן
הַחֲלוֹת אוּ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר שְׁנֵיהֶם
יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרִיפָה. שֶׁאֵין קָרְבָן צָבוּר חֲלוּק. וְחֻכָּמִים
אֹמְרִים הֵטְמָא בְּטִמְאָתוֹ וְהִטְהוֹר יֵאָכֵל:

^ג הַתּוֹדָה מִפְּגֻלַת אֶת הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מִפְּגֻל אֶת
הַתּוֹדָה. בִּיצֵד הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לֶאֱכֹל מִמֶּנָּה לְמַחֵר.
הוּא וְהַלֶּחֶם מִפְּגָלִין. לֶאֱכֹל מִן הַלֶּחֶם לְמַחֵר. הַלֶּחֶם
מִפְּגָל. וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְּגֻלַת הַכִּבָּשִׁים מִפְּגָלִין אֶת

הֶלֶחֶם וְהֶלֶחֶם אֵינוֹ מִפֶּגֶל אֶת הַכֶּבֶשִׁים כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט
אֶת הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מֵהֶן לְמַחֵר. הֵם וְהֶלֶחֶם מִפֶּגֶל
לֶאֱכֹל מִן הֶלֶחֶם לְמַחֵר. הֶלֶחֶם מִפֶּגֶל וְהַכֶּבֶשִׁים אֵינָם
מִפֶּגֶל:

י הַזֵּבַח מִפֶּגֶל אֶת הַנֶּסֶכִּין מִשְׁקַדְשׁוֹ בְּכָלִי דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר וְהַנֶּסֶכִּין אֵינָן מִפֶּגֶל אֶת הַזֵּבַח כִּיצַד הַשּׁוֹחֵט אֶת
הַזֵּבַח לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ לְמַחֵר. הוּא וְנֶסֶכוֹ מִפֶּגֶל לְהַקְרִיב
מִן הַנֶּסֶכִּין לְמַחֵר. הַנֶּסֶכִּין מִפֶּגֶל וְהַזֵּבַח אֵינוֹ מִפֶּגֶל

ה פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ וְלֹא בְּלִבּוֹנָה בְּלִבּוֹנָה וְלֹא בַּקֶּמֶץ רַבִּי מֵאִיר
אוֹמֵר פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת
עַד שִׁיפֶּגֶל אֶת כָּל הַמֵּתִיר מוֹדִים חֻכָּמִים לְרַבִּי מֵאִיר
בְּמִנְחַת חוּטָא וּבְמִנְחַת קִנְאוֹת שָׁאֵם פֶּגֶל בַּקֶּמֶץ שֶׁהוּא
פֶּגֶל וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת שֶׁהַקֶּמֶץ הוּא הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד
מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל שְׁתֵּי חִלּוֹת לְמַחֵר. הַקֵּטִיר אֶחָד מִן
הַבְּזִיכִין לֶאֱכֹל שְׁנֵי סְדָרִים לְמַחֵר. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר פֶּגֶל
וְחִיבִין עָלָיו כֶּרֶת וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים אֵין בּוֹ כֶּרֶת עַד שִׁיפֶּגֶל
אֶת כָּל הַמֵּתִיר שֶׁחֵט אֶחָד מִן הַכֶּבֶשִׁים לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ
לְמַחֵר. הוּא פֶּגֶל וְחִבְרוֹ כָּשֵׁר לֶאֱכֹל מִחִבְרוֹ לְמַחֵר.
שְׁנֵיהֶם כָּשֵׁרִים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמִּנְחָה. לֶאֱכֹל דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכּוֹ לֶאֱכֹל.
 לְהַקְטִיר דָּבָר שְׂאִין דֶּרֶכּוֹ לְהַקְטִיר. כָּשֶׁר. רַבִּי
 אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל. לֶאֱכֹל דָּבָר שֶׁדֶּרֶכּוֹ לֶאֱכֹל. לְהַקְטִיר
 דָּבָר שֶׁדֶּרֶכּוֹ לְהַקְטִיר. פָּחוֹת מִכֹּזֵית כָּשֶׁר. לֶאֱכֹל כַּחֲצִי
 זֵית וְלְהַקְטִיר כַּחֲצִי זֵית כָּשֶׁר. שְׂאִין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה
 מִצֵּטְרָפִין:

ב לא יֵצֵק. לא בָּלַל. לא פָּתַת. לא מָלַח. לא הִנִּיף. לא
 הִגִּישׁ. אוֹ שֶׁפָּתְתָן פָּתוֹת מְרֻבּוֹת וְלֹא מְשֻׁחָן. כְּשֵׁרוֹת.
 נִתְעָרַב קִמְצָה. בְּקִמְץ חֲבֵרְתָּהּ. בְּמִנְחַת כֹּהֲנִים. בְּמִנְחַת
 כֹּהֵן מְשִׁיחַ. בְּמִנְחַת נֹסְכִין. כְּשֶׁרָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 בְּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּבְמִנְחַת נֹסְכִין פְּסוּלָה. שֶׁזֶּה בְּלִילְתָּהּ
 עֵבֶה. וְזֶה בְּלִילְתָּהּ רַכָּה. וְהֵן בּוֹלְעוֹת זוֹ מִזֹּ:

ג שְׁתֵּי מִנְחוֹת שֶׁלֹּא נִקְמְצוּ. וְנִתְעָרְבוּ זוֹ בְּזוֹ. אִם יָכוֹל
 לְקַמֹּץ מִזֹּ בַּפְּנֵי עֲצָמָה. וּמִזֹּ בַּפְּנֵי עֲצָמָה. כְּשֵׁרוֹת. וְאִם
 לֹא פְּסוּלוֹת. הַקִּמְץ שֶׁנִּתְעָרַב בְּמִנְחָה שֶׁלֹּא נִקְמְצָה.
 לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר. זוֹ שֶׁנִּקְמְצָה עָלֶיהָ לְבַעָלִים.
 וְזוֹ שֶׁלֹּא נִקְמְצָה לֹא עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִתְעָרַב קִמְצָה
 בְּשִׁירְיָה. אוֹ בְּשִׁירְיָה שֶׁל חֲבֵרְתָּהּ. לֹא יִקְטִיר. וְאִם הַקְטִיר
 עָלֶיהָ לְבַעָלִים. נִטְמָא הַקִּמְץ וְהַקְרִיבוֹ. הַצֵּיץ מְרָצָה. יֵצֵא
 וְהַקְרִיבוֹ אֵין הַצֵּיץ מְרָצָה. שֶׁהַצֵּיץ מְרָצָה עַל הַטְּמֵא. וְאֵינוֹ
 מְרָצָה עַל הַיֵּצֵא:

י נִטְמָאוּ שִׁירֵיהֶּן נִשְׂרְפוּ שִׁירֵיהֶּן נֶאֱבְדוּ שִׁירֵיהֶּן כְּמִדַּת רַבִּי
אֵלִיעֶזֶר בְּשֶׁרָה וְכִמִּדַּת רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ פְּסוּלָהּ שֶׁלֹּא בְּכָלִי
שָׂרָת פְּסוּלָהּ רַבִּי שִׁמְעוֹן מִכְשִׁיר הַקָּטִיר קִמְצָה פַּעַמִּים
בְּשֶׁרָה:

ה הַקֶּמֶץ מֵיעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַעֲשָׂרוֹן מֵעוּטוֹ מַעֲכָב
אֶת רַבּוֹ הַיֵּין מֵעוּטוֹ מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַשָּׁמֶן מֵעוּטוֹ
מַעֲכָב אֶת רַבּוֹ הַסֵּלֶת וְהַשָּׁמֶן מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַקֶּמֶץ
וְהַלְבוֹנָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שְׁעִירֵי יוֹם הַכַּפּוּרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כִבְשֵׁי עֶזְרָת מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי חֲלוֹת מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ שְׁנֵי סֻדְרִים מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בָּזִיכִין
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה הַסֻּדְרִים וְהַבָּזִיכִין מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִיָּנִים שְׁבִנְזִיר שְׁלֹשָׁה שְׁבַפָּרָה אַרְבָּעָה שְׁבַתּוּדָה
אַרְבָּעָה שְׁבִלּוּלָב אַרְבָּעָה שְׁבַמְצוֹרַע מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה
שֶׁבַע הַזֵּיזוֹת שְׁבַפָּרָה מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ שֶׁבַע הַזֵּיזוֹת שֶׁל
בֵּין הַבָּדִים וְשֶׁעַל הַפְּרָכֶת וְשֶׁעַל מִזְבַּח הַזָּהָב מַעֲכָבוֹת זוֹ
אֶת זוֹ:

ז שְׁבַעָה קֹנֵי מְנוֹרָה מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁבַעָה נִרוֹתֶיהָ
מַעֲכָבִין זֶה אֶת זֶה שְׁתֵּי פָרָשִׁיּוֹת שְׁבַמְזוּזָה מַעֲכָבוֹת
זוֹ אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן אַרְבַּע פָּרָשִׁיּוֹת
שְׁבַתּוּלִין מַעֲכָבוֹת זוֹ אֶת זוֹ וְאַפִּילוֹ כָּתָב אֶחָד מַעֲכָבֵן:

אַרְבַּע צִיצִיּוֹת מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה. שְׁאֲרֵבֶּעֶתָן מִצּוּה אַחַת.
רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר אֲרֵבֶּעֶתָן אַרְבַּע מִצּוֹת:

פרק ד

הַתְּכַלֵּת אֵינָה מְעַכֶּבֶת אֶת הַלֵּבָן. וְהַלֵּבָן אֵינוֹ מְעַכֵּב
אֶת הַתְּכַלֵּת. תְּפִלָּה שֶׁל יָד אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל
רֹאשׁ. וְשֶׁל רֹאשׁ אֵינָה מְעַכֶּבֶת שֶׁל יָד. הַסֵּלֶת וְהַשְּׁמֵן אֵינָן
מְעַכְבִּין אֶת הַיָּיִן. וְלֹא הַיָּיִן מְעַכְבֵּן. הַמִּתְנֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אֵינָן מְעַכְבוֹת זֶה אֶת זֶה:

^ב הַפָּרִים וְהָאֵלִים וְהַכֶּבֶּשִׁים. אֵינָן מְעַכְבִּין זֶה אֶת זֶה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם הָיוּ לָהֶם פָּרִים מְרִבִּים. וְלֹא הָיוּ נִסְכִּים.
יָבִיאוּ פֶּר אֶחָד וְנִסְכּוֹ. וְלֹא יִקְרְבוּ כָּלֵן בְּלֹא נִסְכּוֹ:

^ג הַפֶּר וְהָאֵלִים וְהַכֶּבֶּשִׁים וְהַשְּׁעִיר. אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת
הַלֶּחֶם. וְלֹא הַלֶּחֶם מְעַכְבֵּן. הַלֶּחֶם מְעַכֵּב אֶת הַכֶּבֶּשִׁים.
וְהַכֶּבֶּשִׁים אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַלֶּחֶם. דְּבַרִּי רַבִּי עֲקִיבָא.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן נָנָס לֹא כִי אֵלֹא הַכֶּבֶּשִׁים מְעַכְבִּין
(אֶת) הַלֶּחֶם. וְהַלֶּחֶם אֵינוֹ מְעַכֵּב אֶת הַכֶּבֶּשִׁים. שֶׁכֵּן
מְצִינוּ בְּשֵׁהוּ יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר אַרְבַּעִים שָׁנָה. קָרְבוּ
כֶּבֶּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם. אִף (כָּאֵן) יִקְרְבוּ כֶּבֶּשִׁים בְּלֹא לֶחֶם.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הִלָּכָה כְּדַבְּרִי בֶּן נָנָס. אָבֵל אֵין הִטַּעַם
כְּדַבְּרֵיו. שֶׁכָּל הָאָמֹר בְּחוֹמֵשׁ הַפְּקוּדִים. קָרַב בַּמִּדְבָּר.
וְכָל הָאָמֹר בְּתוֹרַת כֹּהֲנִים לֹא קָרַב בַּמִּדְבָּר. כְּשֶׁבָאוּ
לָאָרֶץ קָרְבוּ אֵלָיו וְאֵלָיו. וּמִפְּנֵי מָה אָנִי אוֹמֵר יִקְרְבוּ כֶּבֶּשִׁים

בְּלֹא לֶחֶם. שֶׁהַכֹּהֲנִים מְתִירִין אֶת עֲצֻמֹּן בְּלֹא לֶחֶם. לֶחֶם
בְּלֹא כֶבֶשׂ אֵין לִי מִי יִתְּרוֹנוֹ:

ד' הַתְּמִידִין אֵינָן מְעַכְבִּין אֶת הַמוֹסָפִים. וְלֹא הַמוֹסָפִים
מְעַכְבִּין אֶת הַתְּמִידִים. וְלֹא הַמוֹסָפִין מְעַכְבִּין זֶה אֶת
זֶה. לֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׂ בַּבֹּקֶר יִקְרִיבוּ בֵּין הָעֲרֵבִים. אָמַר
רַבִּי שְׁמַעוֹן אֵימָתִי בְּזִמְנָן שֶׁהָיוּ אָנוּסִין אוֹ שׁוֹגְגִין. אָבָל
אִם הָיוּ מְזִידִים וְלֹא הַקְּרִיבוּ כֶבֶשׂ בַּבֹּקֶר לֹא יִקְרִיבוּ בֵּין
הָעֲרֵבִים. לֹא הַקְּטִירוּ קְטֹרֶת בַּבֹּקֶר יִקְטִירוּ בֵּין הָעֲרֵבִים.
אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְכָלֵה הָיְתָה קִרְבָּה בֵּין הָעֲרֵבִים. שְׂאִין
מִחֲנֹכִין אֶת מִזְבֵּחַ הַזֹּהֵב אֲלֵא בַקְטֹרֶת הַסָּמִים. (שֶׁל בֵּין
הָעֲרֵבִים). וְלֹא מִזְבֵּחַ הָעוֹלָה אֲלֵא בְּתִמִּיד שֶׁל שַׁחַר. וְלֹא
אֶת הַשְּׁלֶחָן אֲלֵא בִלְחֶם הַפָּנִים בְּשֶׁבֶת. וְלֹא אֶת הַמְּנוֹרָה
אֲלֵא בְּשֶׁבֶעַה גְּרוּתִיהָ בֵּין הָעֲרֵבִים:

ה' חֲבִיתִי כֵהֵן גָּדוֹל לֹא הָיוּ בָאוֹת חֲצִים. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן
שָׁלֵם וְחוּצָהּוּ. וּמִקְרִיב מִחֲצָה בַבֹּקֶר וּמִחֲצָה בֵּין הָעֲרֵבִים.
וְכֵהֵן שֶׁהַקְּרִיב מִחֲצָה בְּשַׁחֲרִית וּמֵת. וּמִנּוּ כֵהֵן אַחֵר
תַּחֲתָיו. לֹא יָבִיא חֲצִי עֶשְׂרוֹן מִבֵּיתוֹ. וְלֹא חֲצִי עֶשְׂרוֹנוֹ
שֶׁל רֹאשׁוֹן. אֲלֵא מִבֵּיא עֶשְׂרוֹן שָׁלֵם וְחוּצָהּוּ. וּמִקְרִיב
מִחֲצָה וּמִחֲצָה אֶבֶד. נִמְצְאוּ שְׁנֵי חֲצִים קִרְבִּין. וּשְׁנֵי חֲצִים
אוֹבְדִין. לֹא מִנּוּ כֵהֵן אַחֵר. מִשָּׁל מִי הָיְתָה קִרְבָּה. רַבִּי
שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִשָּׁל צָבוֹר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁל יוֹרְשִׁים.
וּשְׁלִימָה הָיְתָה קִרְבָּה:

יום יט

פרק ה

כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת מִצָּה· חוץ מִחֶמֶץ שֶׁבַתּוֹדָה וְשֵׁתִי
הֶלֶחֶם· שֶׁהֵן בָּאוֹת חֶמֶץ· רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר שְׂאוֹר
בּוֹדָה לֵהֵן מִתּוֹכָן וּמִחֶמֶץ· רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף הִיא אֵינָה
מִן הַמִּבְחָר· אֲלֵא מֵבִיא אֶת הַשְּׂאוֹר· וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַמִּדָּה·
וּמִמֶּלֶא אֶת הַמִּדָּה· אָמְרוּ לוֹ אֵף הִיא הֵיחָה חֲסֵרָה אוֹ
יִתְיָרָה:

ב כָּל הַמִּנְחוֹת גְּלוּשׁוֹת בְּפוֹשְׁרִין· וּמִשְׁמֶרֶן שְׁלֵא יִחְמִיצוּ·
וְאִם הִחְמִיצוּ שִׁירְיָה· עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה· שֶׁנֶּאֱמַר כָּל
הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה לֹא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ· וְחִיבִים עַל
לִישֶׁתָּהּ וְעַל עֲרִיכְתָּהּ וְעַל אִפְיָתָה:

ג יֵשׁ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה· שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· לִבּוֹנָה וְלֹא
שֶׁמֶן· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא לִבּוֹנָה· וְאֵלּוּ טְעוֹנוֹת שֶׁמֶן וְלִבּוֹנָה·
מִנְחַת הַסֵּלֶת וְהַמִּחְבֵּת וְהַמִּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין·
מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ· וּמִנְחַת גִּזְיִם· וּמִנְחַת
נָשִׁים· וּמִנְחַת הָעֶמֶר· מִנְחַת נֶסֶכִּין טְעוֹנָה שֶׁמֶן וְאֵינָה
טְעוֹנָה לִבּוֹנָה· לֶחֶם הַפָּנִים טְעוֹן לִבּוֹנָה וְאֵין טְעוֹן שֶׁמֶן·
שֵׁתִי הֶלֶחֶם· וּמִנְחַת חוּטָא· וּמִנְחַת קִנְאוֹת· לֹא שֶׁמֶן וְלֹא
לִבּוֹנָה:

י וְחַיֵּב עַל הַשֶּׁמֶן בַּפָּנִי עֲצָמוֹ. וְעַל הַלְבוּנָה בַּפָּנִי עֲצָמָה. נָתַן
עָלֶיהָ שֶׁמֶן פֶּסְלָה. לְבוּנָה יִלְקֻטְנָה. נָתַן שֶׁמֶן עַל שִׁירֶיהָ.
אֵינוֹ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. נָתַן כָּלִי עַל גִּבִּי כָּלִי לֹא פֶסְלָה:

ה יֵשׁ טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוּנוֹת תְּנוּפָה. תְּנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה. הַגֶּשֶׁה וְתְנוּפָה. לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגֶּשֶׁה. אֵלּוֹ
טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה וְאֵינָן טְעוּנוֹת תְּנוּפָה. (מִנְחַת) הַסֵּלֶת
וְהַמִּחְבֶּת וְהַמֶּרְחֶשֶׁת וְהַחֲלוֹת וְהַרְקִיקִין. מִנְחַת כֹּהֲנִים.
מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. מִנְחַת גּוֹיִם מִנְחַת נָשִׁים וּמִנְחַת חוּטָא.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין
בָּהֶן הַגֶּשֶׁה. מִפָּנֵי שְׁאִין (בָּהֶן) קְמִיצָה. וְכֹל שְׁאִין (בָּהֶן)
קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן הַגֶּשֶׁה:

י אֵלּוֹ טְעוּנוֹת תְּנוּפָה וְאֵין טְעוּנוֹת הַגֶּשֶׁה. לֹוֹג שֶׁמֶן שֶׁל
מְצוֹרַע וְאַשְׁמוֹ. וְהַבְּכוֹרִים. כַּדְּבָרִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב.
וְאַמּוּרֵי שְׁלָמִי יָחִיד. וְחֻזָּה וְשׁוֹק שְׁלֵהֵן. אֶחָד אֲנָשִׁים
וְאֶחָד נָשִׁים בִּישְׂרָאֵל. אֲבָל לֹא בְּאַחֲרִים. וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
וּשְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרֶת. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נוֹתֵן שְׁתֵּי הַלֶּחֶם
עַל גִּבִּי שְׁנֵי כִבְשִׁים. וּמִנִּיחַ שְׁתֵּי יָדָיו מִלְמַטָּן. מוֹלִיךְ
וּמִבִּיא. מַעֲלָה וּמוֹרִיד. שֶׁנֶּאֱמַר אֲשֶׁר הוֹנֵף וְאֲשֶׁר הוֹרֵם.
תְּנוּפָה הֵיחָד בַּמִּזְרָח. וְהַגֶּשֶׁה בַּמַּעֲרָב. וְתְנוּפוֹת קוֹדְמוֹת
לְהַגֶּשֶׁוֹת. מִנְחַת הָעֹמֶר. וּמִנְחַת קְנָאוֹת. טְעוּנוֹת תְּנוּפָה
וְהַגֶּשֶׁה. לֶחֶם הַפָּנִים וּמִנְחַת נְסָכִים. לֹא תְנוּפָה וְלֹא
הַגֶּשֶׁה:

י רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלש מצות שתיים בכל אחד ואחד. והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחי שלמי יחיד. וזבחי שלמי צבור. ואשם מצורע. וזבחי שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בהן תנופה חיים. וזבחי שלמי צבור טעונים תנופה חיים ושחוטים. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוט:

ח האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרחשת. במרחשת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרחשת. אלא שהמרחשת יש לה פיסוי. והמחבת אין לה פיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרחשת עמוקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת צפה. ומעשיה קשים:

ט האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה כפח. ומאפה רעפים. ומאפה יורות הערביים. רבי יהודה אומר אם רצה יביא מאפה כפח. הרי עלי מנחת מאפה. לא יביא מחצה חלות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפני שהוא קרבן אחד:

פרק ו

אֵלּוּ מִנְחוֹת נִקְמְצוֹת וְשִׁירֵיהֶן לַכֹּהֲנִים. מִנְחַת סֶלֶת.
וְהַמִּחְבֵּת. וְהַמֵּרְחֶשֶׁת. וְהַחֲלוֹת. וְהָרִיקִין. מִנְחַת
גֹּזִים. מִנְחַת נָשִׁים. מִנְחַת הָעֹמֶר. מִנְחַת חֹטֵא וּמִנְחַת
קִנְאוֹת. רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר מִנְחַת חֹטֵא שֶׁל כֹּהֲנִים
נִקְמְצָת. וְהַקֶּמֶץ קָרַב לְעֶצְמוֹ. וְהַשְּׂרִים קָרְבִּין לְעֶצְמוֹ:

ב מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. וּמִנְחַת נֹסְכִים לַמִּזְבֵּחַ.
וְאֵין בָּהֶם לַכֹּהֲנִים. בָּזָה יָפָה כַּח הַמִּזְבֵּחַ מִכַּח הַכֹּהֲנִים.
שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים לַכֹּהֲנִים. וְאֵין בָּהֶם לַמִּזְבֵּחַ. וּבָזָה
יָפָה כַּח הַכֹּהֲנִים מִכַּח הַמִּזְבֵּחַ:

ג כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי. טְעוֹנוֹת שֶׁלֹּשׁ מִתְּנוֹת
שָׁמֶן. יִצִּיקָהּ וּבִלְיָלָהּ. וּמִתֵּן שָׁמֶן בְּכָלִי קוֹדֵם לְעִשְׂתָּן.
וְהַחֲלוֹת (בּוֹלָלִין) דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים (סֶלֶת)
הַחֲלוֹת טְעוֹנוֹת בִּלְיָלָהּ. הָרִיקִין מְשִׁיחָהּ. כִּיצַד מוֹשְׁחִין
כֶּמֶין כִּי. וְשֹׂאֵר הַשָּׁמֶן נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ד כָּל הַמִּנְחוֹת הַנֶּעֱשׂוֹת בְּכָלִי טְעוֹנוֹת פְּתִיתָהּ. מִנְחַת
יִשְׂרָאֵל כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וּמִבְדִּיל.
מִנְחַת כֹּהֲנִים כּוֹפֵל אַחַת לְשָׁנִים. וּשְׁנַיִם לְאַרְבָּעָה וְאֵינוֹ
מִבְדִּיל. מִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ לֹא הָיָה מְכַפֵּלָהּ. רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר מִנְחַת כֹּהֲנִים. וּמִנְחַת כֹּהֵן מְשִׁיחַ. אֵין בָּהֶן פְּתִיתָהּ.
מִפְּנֵי שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. וְכָל שֶׁאֵין בָּהֶן קְמִיצָה. אֵין בָּהֶן
פְּתִיתָהּ. וְכָלִין (פְּתִיתָתָן) כְּזִיתִים:

ה כל המנחות טעונות שלש מאות שיפה וּחֲמֵשׁ מאות
 בעיטה וְהַשִּׁיפָה וְהַבְּעִיטָה בַּחֲטִים רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר (אף)
 בַּבָּצֶק כָּל הַמִּנְחוֹת בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר חוּץ מִלֶּחֶם הַפָּנִים
 וְחִבִּיתִי כֹהֵן גָּדוֹל שֶׁהֵם בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר דְּבָרֵי רַבִּי
 יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כֻּלָּן בָּאוֹת שְׁתֵּים עָשָׂר חוּץ
 מִחֲלוֹת תּוֹדָה וְהַנִּזְיוֹת שֶׁהֵן בָּאוֹת עֶשֶׂר עֶשֶׂר:

י הָעֹמֵר הִיא בָּא עֶשְׂרוֹן מִשְׁלֹשׁ סָאִין שְׁתֵּי הַלֶּחֶם שְׁנֵי
 עֶשְׂרוֹנִים מִשְׁלֹשׁ סָאִין לֶחֶם הַפָּנִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה
 עֶשְׂרוֹנִים מִעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה סָאִין:

י הָעֹמֵר הִיא מִנֶּפֶה בְּשִׁלֹּשׁ עָשָׂר נֶפֶה וְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם
 בְּשְׁתֵּים עָשָׂר וְלֶחֶם הַפָּנִים בְּאַחַת עָשָׂר רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר לֹא הִיא לָהּ קִצְבָּה אֶלָּא סֵלֶת מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָּה הִיא
 מִבֵּיא שֶׁנֶּאֱמַר וְלִקְחָתָּ סֵלֶת וְאַפִּיתָ אוֹתָהּ עַד שֶׁתֵּהָא
 מִנֶּפֶה כָּל צָרְכָּה:

פרק ז

הַתּוֹדָה הֵיחָהּ בָּאָה חֶמֶשׁ סֵאִין יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשׁ
 מִדְּבָרִיּוֹת. שְׁתֵּי אֵיפוֹת. הָאֵיפָה שֶׁלֹּשׁ סֵאִין.
 עֶשְׂרִים עֶשְׂרוֹן עֶשְׂרָה לַחֲמֵץ. (עֶשְׂרָה לְמֶצָה) עֶשְׂרָה
 לַחֲמֵץ עֶשְׂרוֹן לַחֲלָה. וְעֶשְׂרָה לְמֶצָה. וּבִמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּין.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְשְׁלִישׁ
 לְכָל מִין. שֶׁלֹּשׁ חֲלוֹת לְעֶשְׂרוֹן. בַּמָּדָה יְרוּשְׁלָמִית הָיוּ
 שְׁלֹשִׁים קֶב. חֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֲמֵץ וְחֲמִשָּׁה עָשָׂר לְמֶצָה.
 חֲמִשָּׁה עָשָׂר לַחֲמֵץ קֶב וְחִצִּי לַחֲלָה. וְחֲמִשָּׁה עָשָׂר לְמֶצָה.
 וְהַמְצָה שְׁלֹשָׁה מִיָּין. חֲלוֹת וּרְקִיקִין. וְרְבוּכָה. נִמְצְאוּ
 חֲמִשָּׁת קֶבִין לְכָל מִין. שְׁתֵּי חֲלוֹת לְקֶב:

^א הַמְלוּאִים הָיוּ בָּאִים כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה. חֲלוֹת. וּרְקִיקִים.
 וְרְבוּכָה. הַנְּזִירוֹת הֵיחָהּ בָּאָה שְׁתֵּי יָדוֹת כְּמֶצָה שֶׁבַתּוֹדָה.
 חֲלוֹת וּרְקִיקִים. וְאֵין בָּהּ רְבוּכָה. (נִמְצְאוּ) עֶשְׂרֵת קֶבִים
 יְרוּשְׁלָמִיּוֹת. שֶׁהֵן שֵׁשָׁה עֶשְׂרוֹנוֹת וְעֶדְוִין. וּמִכֶּלֶן הָיָה נוֹטֵל
 אֶחָד מֵעֶשְׂרָה תְּרוּמָה. שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִכָּל
 קֶרֶבֶן תְּרוּמָה לֵי. אֶחָד שֶׁלֹּא יִטּוֹל פָּרוֹס. מִכָּל קֶרֶבֶן שִׁיְהִיו
 כָּל הַקֶּרְבָּנוֹת שְׁוִין. וְשֶׁלֹּא יִטּוֹל מִקֶּרֶבֶן לַחֲבִירוֹ. לִכְהֵן
 הַזֹּזֶרֶק אֶת דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה. וְהַשָּׂאֵר נֹאכָל לְבָעָלִים:

^ב הַשּׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה בַּפָּנִים וְלַחֲמָה חוּץ לַחֹמָה. לֹא
 קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה עַד שֶׁלֹּא קָרְמוּ בַתְּנוּרָה. וְאֶפִּילוֹ קָרְמוּ
 כֶּלֶן. חוּץ מֵאֶחָד מֵהֶן. לֹא קֹדֵשׁ הַלֶּחֶם. שְׁחָטָה חוּץ לְזִמְנָה

וְחוּץ לַמִּקְוָהּ קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֶטָּה וְנִמְצְאָה טְרִיפָה לֹא
 קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם שֶׁחֶטָּה וְנִמְצְאָה בְּעֵלֶת מוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
 אָמַר קֹדֶשׁ וְחֻכִּים אֲמָרִים לֹא קֹדֶשׁ שֶׁחֶטָּה שְׁלֹא
 לְשִׁמָּה וְכֵן אֵיל הַמִּלּוּאִים וְכֵן שְׁנֵי כִבְשֵׁי עֶצְרַת שֶׁשֶּׁחֲטָן
 שְׁלֹא לְשִׁמָּה לֹא קֹדֶשׁ הַלֶּחֶם:

ד' נִסְכֵּין שֶׁקֹּדֶשׁוֹ בְּכָלִי וְנִמְצָא הַזֶּבַח פָּסוּל אִם יֵשׁ זֶם
 זֶבַח אַחֵר יִקְרְבוּ עִמּוֹ וְאִם לֹא יִפְסְלוּ בְלִינָה וְלֹד תּוֹדָה
 וְתַמְוִרְתָּהּ וְהַמִּפְרִישׁ תּוֹדָתוֹ וְנֶאֱבָדָה וְהַפְרִישׁ אַחֲרֶיהָ
 תַּחְתִּיהָ אֵינָן טְעוּנִים לֶחֶם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַקְרִיב עַל זֶבַח
 הַתּוֹדָה הַתּוֹדָה טְעוּנָה לֶחֶם וְלֹא וְלֹדָה וְלֹא חֲלִיפָתָהּ
 וְלֹא תַמְוִרְתָּהּ טְעוּנִין לֶחֶם:

ה' הָאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה יָבִיא הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין
 תּוֹדָה מִן הַחוּלִין וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא לֶחֶמָה מִן
 הַחוּלִין תּוֹדָה מִן הַמַּעֲשֵׂר וְלֶחֶמָה מִן הַחוּלִין יָבִיא
 הַתּוֹדָה הִיא וְלֶחֶמָה מִן הַמַּעֲשֵׂר יָבִיא וְלֹא יָבִיא מִחֲטִי
 מַעֲשֵׂר שְׁנֵי אֵלָּא מִמַּעוֹת מַעֲשֵׂר שְׁנֵי:

ו' וּמִגֵּן לֹאָמַר הֵרִי עָלֶי תּוֹדָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 שֶׁנֶּאֱמַר וְזִבְחַת פָּסַח לַיהוָה צֹאן וּבָקָר וְהֵלֵא אֵין פָּסַח
 בָּא אֵלָּא מִן הַכֹּבָשִׁים וּמִן הָעִזִּים אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר צֹאן
 וּבָקָר אֵלָּא לְהַקִּישׁ כָּל הַבָּא מִן הַצֹּאן וּמִן הַבָּקָר לַפָּסַח
 מִן הַפָּסַח שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה אֵינוֹ בָּא אֵלָּא מִן הַחוּלִין
 אִף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בָּא בְּחוּבָה לֹא יָבִיא אֵלָּא מִן הַחוּלִין:

(לְפִיכָךְ) הָאוֹמֵר הָרִי עָלִי תוֹדָה הָרִי עָלִי שְׁלָמִים. הוֹאִיל
וְהֵם בָּאִים חוֹבָה. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין. וְהַנִּסָּכִים בְּכָל
מָקוֹם. לֹא יָבִיאוּ אֶלָּא מִן הַחוּלִין:

פרק ח

כָּל קֶרְבָּנוֹת הַעֲבוּר וְהִיחִיד. בָּאִים מִן הָאָרֶץ וּמִחוּצָה
לָאָרֶץ. מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הַיָּשָׁן. חוּץ מִן הָעֹמֶר וּשְׁתֵּי
הַלֶּחֶם. שְׂאִינָן בָּאִים אֶלָּא מִן הַחֹדֶשׁ וּמִן הָאָרֶץ. וְכֵלֶן אֵינָן
בָּאִין אֶלָּא מִן הַמִּבְחָר. וְאִיזְהוּ מִבְחָר. מִכֶּמֶס. וּמִזֹּנִיחָה.
אֶלְפָּא לְסֻלַּת. שְׁנִיָּה לָהֶם חֲפָרִים בִּבְקָעָה. כָּל הָאֲרָצוֹת
הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הֵיוּ מְבִיאִים:

^א אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזִּבְלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא
מִבֵּית הָאֵילָן. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה. נִרְהָ שְׁנָה
רִאשׁוֹנָה. וּבִשְׁנִיָּה זֹרְעָה קֹדֶם לְפֶסַח שִׁבְעִים יוֹם. וְהִיא
עוֹשֶׂה סֻלַּת מְרֻבָּה. כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר מִכְּנִיס אֶת יָדוֹ
לְתוֹכָהּ. עָלָה בָּהּ אֶבֶק פְּסוּלָה. עַד שִׁינִיפָנָה. וְאִם הִתְלִיעָה
פְּסוּלָה:

^ג תְּקוּעָה אֶלְפָּא לְשִׁמּוֹן. אֲבָא שָׁאוּל אוֹמֵר שְׁנִיָּה לָהּ
רָגַב בְּעֶבֶר הִירְדֵּן. כָּל הָאֲרָצוֹת הֵיוּ כְשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן
הֵיוּ מְבִיאִים. אֵין מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזִּבְלִים. וְלֹא מִבֵּית
הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה שֶׁנִּזְרַע בֵּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר.
אֵין מְבִיאִין אֲנִפִּיקָנוֹן. וְאִם הֵבִיא פְּסוּל. אֵין מְבִיאִין

מן הגרגרים שנשרו במים ולא מן הכבושים ולא מן השלוקין ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שמנים הזית הראשון מגרגרו בראש הזית וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השני מגרגרו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות הזית השלישי עוטנו בתוך הבית עד שילקה ומעלהו ומנגבו בראש הגג וכותש ונותן לתוך הסל רבי יהודה אומר סביבות הסל זה ראשון טען בקורה רבי יהודה אומר באבנים זה שני חזר וטחן וטען זה שלישי הראשון למנורה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למעלה ממנו השני שבראשון והראשון שבשני שוין השלישי שבראשון והשני שבשני והראשון שבשלישי שוין השלישי שבשני והשני שבשלישי שוין השלישי שבשלישי אין למטה ממנו אף המנחות היו בדין שיטענו שמן זית וז' מה אם המנורה שאינה לאכילה טעונה שמן זית וז' המנחות

שֶׁהוּן לֹאכִילָהּ. אֵינוּ דִין שְׂיִטְעֵנוּ שֶׁמֶן זֵית זָךְ. תִּלְמוּד לֹמַר
זָךְ כְּתִית לַמֶּאֱוֹר. וְלֹא זָךְ כְּתִית לַמִּנְחוֹת:

י' וּמִנֵּין הָיוּ מְבִיאִין אֶת הַיֵּין. קְרוֹתִים וְהַטּוּלִים אֶלְפָּא לַיֵּין.
שְׁנִיָּה לָהֶן בֵּית רְמָה וּבֵית לָבֵן בְּהֵר. וּכְפָר סִגְנָא בְּבִקְעָה.
כָּל הָאֲרָצוֹת הָיוּ כְּשֵׁרוֹת. אֶלָּא מִכָּאן הָיוּ מְבִיאִים. אֵין
מְבִיאִין לֹא מִבֵּית הַזִּבְלִים. וְלֹא מִבֵּית הַשְּׁלָחִים. וְלֹא מִמָּה
שֶׁנִּזְרַע בִּינֵיהֶם. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין אֱלִיוֹסְטֹן.
וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. אֵין מְבִיאִין יֶשֶׁן דְּבָרֵי רַבִּי וְחֻכְמִים
מְכַשִּׁירִין. אֵין מְבִיאִין לֹא מִתּוֹק וְלֹא מִעֶשֶׂן וְלֹא מִבָּשָׂל.
וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. אֵין מְבִיאִין מִן הַדְּלִיּוֹת. אֶלָּא מִן
הַרְגְּלִיּוֹת. וּמִן הַכֶּרְמִים הָעֲבוּדִים:

י' לֹא הָיוּ כּוֹנְסִים אוֹתוֹ בַּחֲצָבִים גְּדוּלִים אֶלָּא בַּחֲבִיּוֹת
קִטְנוֹת. וְאֵינוּ מִמֶּלֶא אֶת הַחֲבִיּוֹת עַד פִּיהֶם. כְּדִי שִׁיְהֶא
רִיחוֹ נוֹדֵף. אֵינוּ מְבִיא לֹא מִפִּיהָ מִפְּנֵי הַקִּמְחִין. (וְלֹא)
מִשּׁוּלִיָּהּ מִפְּנֵי הַשְּׁמֵרִים. אֶלָּא מְבִיא מִשְׁלִישָׁהּ וּמֵאֲמָצְעָה.
כִּיצַד הוּא בּוֹדֵק. הַגִּזְבֵּר יוֹשֵׁב וְהַקֶּנֶה בִּידּוֹ. זָרַק אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בַּקֶּנֶה. רַבִּי יוֹסִי בַר רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר יֵין שֶׁעָלוּ
בּוֹ קִמְחִין פָּסוּל. שֶׁנֶּאֱמַר תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וּמִנְחָתָם.
תְּמִימִים יִהְיוּ לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם:

פרק ט

שְׁתֵּי מִדּוֹת שֶׁל יָבֵשׁ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן.
 רַבִּי מֵאִיר אֹמֵר עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן וַחֲצִי עֲשָׂרוֹן. עֲשָׂרוֹן
 מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ הָיָה מוֹדֵד לְכָל הַמִּנְחוֹת. לֹא הָיָה
 מוֹדֵד. לֹא בִשָּׁל שְׁלֹשָׁה לֶפֶר. וְלֹא בִשָּׁל שְׁנַיִם לֶאֱיִל.
 אֲלֵא מוֹדֵדֵן עֲשָׂרוֹנוֹת. חֲצִי עֲשָׂרוֹן מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. שָׁבוּ
 הָיָה מוֹדֵד חֲבִיתִי כֹהֵן גָּדוֹל. מִחֻצָּה בִּבְקָר וּמִחֻצָּה בֵּין
 הָעֶרְבָּיִם:

^ב שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁל לֶחַ הָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ. הֵינן וַחֲצִי הֵהִינן.
 וּשְׁלִישִׁית הֵהִינן. וְרִבְעִית הֵהִינן. לֹוג. וַחֲצִי לֹוג. וְרִבְעִית
 לֹוג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּר צְדוֹק אֹמֵר שְׁנִתּוֹת הָיוּ בֵּהֵינן. עַד כָּאֵן
 לֶפֶר. עַד כָּאֵן לֶאֱיִל. עַד כָּאֵן לִכְבֶּשֶׁת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר לֹא
 הָיָה שֵׁם הֵינן. וְכִי מֵהָ הָיָה הֵהִינן מְשַׁמֵּשׁ. אֲלֵא מִדָּה יִתִּירָה
 שֶׁל לֹוג וּמִחֻצָּה הֵיְתָה שֵׁם. שָׁבָה הָיָה מוֹדֵד לְמִנְחַת כֹּהֵן
 גָּדוֹל. לֹוג וּמִחֻצָּה בִּבְקָר. וְלֹוג וּמִחֻצָּה בֵּין הָאֶרְבָּעִים:

^ג רִבְעִית מֵהָ הֵיְתָה מְשַׁמֶּשֶׁת. רִבְעִית מִים לְמִצּוֹרֶע.
 רִבְעִית שֶׁמֶן לְנֹזֵיר. חֲצִי לֹוג מֵהָ הָיָה מְשַׁמֵּשׁ. חֲצִי לֹוג
 מִים לְסוֹטָה וַחֲצִי לֹוג שֶׁמֶן לְתוֹדָה. וּבִלְוֹג הָיָה מוֹדֵד לְכָל
 הַמִּנְחוֹת. אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. נוֹתֵן לָהּ שְׁשִׁים
 לֹוג. רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר אֶפִּילוֹ מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים
 עֲשָׂרוֹן. אֵין לָהּ אֲלֵא לֹוגָה. שֶׁנֶּאֱמַר לְמִנְחָה וְלֹוג שֶׁמֶן.

שְׁשֶׁה לַפָּרִי אֲרֻבָּעָה לְאֵילִי שְׁלֹשָׁה לַכֶּבֶשׂ שְׁלֹשָׁה וּמִחֻצָּה
לְמִנְזָרָה וּמִחֻצִּית לֹזֵג לְכָל גֵּר:

ד' מְעַרְבִין נִסְכֵי אֵלִים בְּנִסְכֵי פָרִים נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי
כִבְשִׁים שֶׁל יָחִיד בֶּשֶׁל צִבּוּר שֶׁל הַיּוֹם בֶּשֶׁל אִמָּשׁ אֲבָל
אֵין מְעַרְבִין נִסְכֵי כִבְשִׁים בְּנִסְכֵי פָרִים וְאֵילִים וְאִם בְּלָלָן
אֵלוֹ בַּפְּנֵי עֲצָמָן וְאֵלוֹ בַּפְּנֵי עֲצָמָן וְנִתְעַרְבוּ כְּשֶׁרִין אִם
עַד שֶׁלֹא בָּלָל פָּסֵל הַכֶּבֶשׂ הַבָּא עִם הָעֹמֶר אִף עַל פִּי
שֶׁמִּנְחָתוֹ כְּפוּלָה לֹא הָיוּ נִסְכָּיו כְּפוּלִין:

ה' כָּל הַמִּדּוֹת שֶׁהָיוּ בַּמִּקְדָּשׁ הָיוּ נִגְדָּשׁוֹת חוּץ מִשֶּׁל כֹּהֵן
גָּדוֹל שֶׁהָיָה גִּדְּשָׁה לְתוֹכָהּ מִדּוֹת הַלֵּחַ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ
וּמִדּוֹת הַיֵּבֶשׁ בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִדּוֹת הַלֵּחַ
קֹדֶשׁ לְפִיכָךְ בִּירוּצִיָּהֶן קֹדֶשׁ וּמִדּוֹת הַיֵּבֶשׁ חוּלִי לְפִיכָךְ
בִּירוּצִיָּהֶן חוּלִי רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר לֹא מִשּׁוּם זֶה אֵלֹא שֶׁהַלֵּחַ
נֶעֱכָר וְהַיֵּבֶשׁ אֵינוֹ נֶעֱכָר:

ו' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד טְעוּנִין נִסְכִּים חוּץ מִן הַבְּכוֹר
וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַחֲטָאת וְהָאֵשֶׁם אֵלֹא שֶׁחֲטָאתוֹ שֶׁל
מִצֹּרֶעַ וְאֵשֶׁמוֹ טְעוּנִין נִסְכִּים:

ז' כָּל קִרְבָּנוֹת הַצִּבּוּר אֵין בָּהֶם סְמִיכָה חוּץ מִן הַפָּר הַבָּא
עַל כָּל הַמִּצְוֹת וְשֶׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִף
שְׁעִירֵי עֲבוֹדַת אֱלִילִים כָּל קִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד טְעוּנִין סְמִיכָה
חוּץ מִן הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח וְהַיֹּרֶשׁ סוּמֵךְ וּמִבֵּיא
נִסְכִּים וּמִמִּיר:

ה' הכל סומכין חוץ מחרש שוטה וקטן וסומא ונכרי וְהַעֲבֹד וְהַשְׁלִיחַ וְהָאִשָּׁה וְסָמִיכָה שִׁירֵי מִצֹּהֶ׃ עַל הָרֹאשׁ בְּשֵׁתֵי יָדַיִם וּבִמְקוֹם שְׁסוּמָכִין שׁוֹחֲטִין וְתָכַף לְסָמִיכָה שְׁחִיטָה׃

ט' חֹמֶר בְּסָמִיכָה מִבְּתָנוּפָה וּבְתָנוּפָה מִבְּסָמִיכָה שְׁאֶחָד מִנִּיף לְכָל הַחֲבֵרִים וְאֵין אֶחָד סוֹמֵךְ לְכָל הַחֲבֵרִים וְחֹמֶר בְּתָנוּפָה שֶׁהַתָּנוּפָה נוֹהֶגֶת בְּקִרְבָּנוֹת הַיָּחִיד וּבְקִרְבָּנוֹת הַעֲבוּרִים בְּחַיִּים וּבְשׁוֹחֲטִין בְּדָבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רוּחַ חַיִּים וּבְדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים מֵה שֶׁאֵין כֵּן בְּסָמִיכָה׃

פרק י

ר' יִשְׁמַעֲלֵאל אוֹמֵר הָעֹמֵר הִיָּה בָּא בְּשַׁבַּת מְשֻׁלָּשׁ סְאִין וּבַחֹל מַחֲמֵשׁ וְחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד בְּשַׁבַּת וְאֶחָד בַּחֹל מְשֻׁלָּשׁ הִיָּה בָּא ר' חֲנִנְיָא סָגַן הַכֹּהֲנִים אוֹמֵר בְּשַׁבַּת הִיָּה נִקְצֵר בַּיָּחִיד וּבַמִּגָּל אֶחָד וּבִקְפָּה אֶחָת וּבַחֹל בְּשֻׁלְשָׁה וּבְשֻׁלָּשׁ קָפוֹת וּבְשֻׁלָּשׁ מַגְלוֹת וְחֲכָמִים אוֹמְרִים אֶחָד בְּשַׁבַּת וְאֶחָד בַּחֹל בְּשֻׁלְשָׁה וּבְשֻׁלָּשׁ קָפוֹת וּבְשֻׁלָּשׁ מַגְלוֹת׃

כ' מִצּוֹת הָעֹמֵר לְבֹא מִן הַקְּרוֹב לֹא בִּפְרֵי הַקְּרוֹב לִירוּשָׁלַיִם מִבִּיאִין אוֹתוֹ מִכָּל מְקוֹם מַעֲשֶׂה שְׁבָא מַגְלוֹת צְרִיפִין וְשֵׁתֵי הַלֶּחֶם מִבְּקַעַת עֵין סוֹכֵר׃

א פִּיצֵד הָיוּ עוֹשִׁים שְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִין מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְעוֹשִׁין אוֹתוֹ כְּרֻכּוֹת בַּמִּחְבֵּר לִקְרָקֶע כְּדִי שִׁיְהֶא נֹחַ לְקַצֹּר וְכָל הָעִירוֹת הַסְּמוּכוֹת לָשֵׁם מִתְּכַנְסוֹת לָשֵׁם כְּדִי שִׁיְהֶא נִקְצָר בַּעֲסֵק גָּדוֹל בֵּין שְׁחֻשְׁכָּה אוֹמֵר לָהֶם בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן בָּא הַשֶּׁמֶשׁ אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן מִגָּל זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן קָפָה זֶה אוֹמְרִים הֵן בְּשֶׁבֶת אוֹמֵר לָהֶם שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן שֶׁבֶת זֶה אוֹמְרִים הֵן אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר אֶקְצֹר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ קַצֹּר שְׁלֹשָׁה פְּעָמִים עַל כָּל דְּבָר וְדָבָר וְהֵם אוֹמְרִים לוֹ הֵן הֵן הֵן כָּל כֵּךְ לָמָּה מִפְּנֵי הַבִּיתוּסִים שֶׁהֵיוּ אוֹמְרִים אֵין קַצִּירַת הָעֵמֶר בַּמּוֹצָאִי יוֹם טוֹב:

י קַצְרוּהוּ וְנִתְּנוּהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאוּהוּ לַעֲזָרָה הָיוּ מֵהִבְהֵבִין אוֹתוֹ בָּאוּר כְּדִי לָקִים בּוֹ מִצּוֹת קָלִי דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר וְחֻכָּמִים אוֹמְרִים בְּקִנִּים וּבְקָלִיחוֹת חוֹבְטִים אוֹתוֹ כְּדִי שֶׁלֹּא יִתְמַעַד נִתְּנוּהוּ לְאַבּוּב וְאַבּוּב הָיָה מְנַקֵּב כְּדִי שִׁיְהֶא הָאוּר שׁוֹלֵט בְּכָלֹ שְׁטַחוּהוּ בַּעֲזָרָה וְהָרוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בּוֹ נִתְּנוּהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹסוֹת וְהוֹצִיאוּ מִמֶּנּוּ עֶשְׂרוֹן שֶׁהוּא מְנַפֶּה בְּשֹׁלֶשׁ עֶשְׂרֵה נֶפֶה וְהַשָּׂאֵר נִפְדָּה וְנֶאֱכָל לְכָל אָדָם וְחֵיב בַּחֲלָה וּפְטוּר מִן הַמַּעֲשָׂרוֹת רַבִּי עֲקִיבָא מְחִיב בַּחֲלָה וּבַמַּעֲשָׂרוֹת בָּא לוֹ לַעֲשָׂרוֹן וְנָתַן שְׁמִנּוֹ וּלְבוֹנָתוֹ יֵצֵק וּבִלֵּל הַנִּיף וְהַגִּישׁ קִמֵץ וְהִקְטִיר וְהַשָּׂאֵר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים:

ה' מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר. יוֹצֵאִין וּמוֹצֵאִין שׁוּק יְרוּשָׁלַיִם. שֶׁהוּא מֵלֵא קֶמַח וְקָלִי. שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר בְּרֵצוֹן חֲכָמִים הָיוּ עוֹשִׂים. מִשְׁקָרֵב הָעֹמֵר הֵתֵר הִתְחַדֵּשׁ מִיד. וְהִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ הִתְקִין רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן זִכְאִי שֶׁיֵּהָא יוֹם הַגֵּף כָּלוּ אָסוּר. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְהֵלֵא מִן הַתּוֹרָה הוּא אָסוּר. שְׁנֵאֲמַר עַד עֵצִים הַיּוֹם הַזֶּה. מִפְּנֵי מָה הִרְחוּקִים מִתָּרִים מַחְצוֹת הַיּוֹם וּלְהֵלֶן. מִפְּנֵי שֶׁהֵן יוֹדְעִין. שֶׁאֵין בֵּית דִּין מִתְעַצְלִים בּוֹ:

י' הָעֹמֵר הָיָה מִתִּיר בַּמִּדְיָנָה וּשְׁתֵּי הַלֶּחֶם בַּמִּקְדָּשׁ. אֵין מְבִיאִין מִנְחוֹת וּבִכּוּרִים. וּמִנְחַת בְּהֶמָּה. קֹדֶם לָעֹמֵר. וְאִם הֵבִיא פָּסוּל. קֹדֶם לְשְׁתֵּי הַלֶּחֶם לֹא יָבִיא. וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר:

י' הַחֲטִיִּם וְהַשְּׁעוּרִים וְהַכֶּסֶּמִּים וְשִׁבְלַת שׁוּעַל וְהַשִּׁיפּוֹן חֵיבִין בַּחֲלָה. וּמִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה. וְאִסּוּרִין בְּחֻדָּשׁ מִלִּפְנֵי הַפֶּסַח. וּמִלְקָצוֹר מִלִּפְנֵי הָעֹמֵר. וְאִם הִשְׁרִישׁוּ קֹדֶם לָעֹמֵר הָעֹמֵר מִתִּירָן. וְאִם לֹא אִסּוּרִים עַד שֶׁיָּבֵא הָעֹמֵר הֵבֵא:

ח' קוֹצְרִים בְּבֵית הַשְּׁלָחִים שְׁבַעֲמָקִים. אָבֵל לֹא גוֹדֵשִׁין. אֲנָשִׁי יִרְחוּ קוֹצְרִין בְּרֵצוֹן חֲכָמִים. וְגוֹדֵשִׁין שְׁלֵא בְרֵצוֹן חֲכָמִים. וְלֹא מִיחוּ בִידֵם חֲכָמִים. קוֹצֵר לְשַׁחַת וּמֵאֲכִיל לְבֶהֱמָה. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזֶמֶן שֶׁהִתְחִיל עַד שֶׁלֹּא הֵבִיא שְׁלִישׁ. רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵף יִקְצוֹר (וְיֵאֲכִיל) אֵף מִשֶּׁהֵבִיָּאָה שְׁלִישׁ:

ט קוֹצְרִין מִפְּנֵי הַנְּטִיעוֹת. מִפְּנֵי בֵּית הָאֵבֶל. מִפְּנֵי (בטול)
בֵּית הַמִּדְרָשׁ. לֹא יַעֲשֶׂה אוֹתָן כְּרִיכוֹת. אֲבָל מְנִיחִם
צִבְתִּים. מִצּוֹת הָעֶמֶר לְבֹא מִן הַקָּמָה. לֹא מִצָּא יָבִיא
מִן הָעֶמֶרִים. מִצּוֹתוֹ לְבֹא מִן הַלֶּח. לֹא מִצָּא יָבִיא מִן
הַיָּבֵשׁ. מִצּוֹתוֹ לְקַצֹּר בַּלֵּילָה. נִקְצָר בַּיּוֹם כְּשֶׁר. וְדוּחָה אֶת
הַשֶּׁבֶת:

פרק יא

שְׁתֵּי הַלֶּחֶם גְּלוּשׁוֹת אַחַת אַחַת. וְנֶאֱפוֹת אַחַת אַחַת.
לֶחֶם הַפָּנִים גְּלוּשׁ אֶחָד אֶחָד. וְנֶאֱפָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם.
וּבִטְפוּס הָיָה עוֹשֶׂה אוֹתָן. וְכָשֶׁהוּא רֹדֵן נוֹתֵן בִּטְפוּס. כְּדִי
שֶׁלֹּא יִתְקַלְקְלוּ:

א אֶחָד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְאֶחָד לֶחֶם הַפָּנִים לִישְׁתֵּן וְעִרִיכְתָּן
בַּחוּץ. וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְאֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר כָּל מַעֲשֵׂיהֶם בַּפָּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר לְעוֹלָם הָיוּ
רְגִיל לֹאמַר. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם וְלֶחֶם הַפָּנִים. כְּשֶׁרוֹת בַּעֲזָרָה.
וּכְשֶׁרוֹת בְּבֵית פֶּאֶגִי:

ג חֲבִיתִי כֵהֵן גָּדוֹל. לִישְׁתֵּן וְאֶפִּיתָן בַּפָּנִים. וְדוּחוֹת אֶת
הַשֶּׁבֶת. טַחוּנָן וְהִרְקָדָן אֵינָן דּוּחוֹת אֶת הַשֶּׁבֶת. כָּלֵל אָמַר
רַבִּי עֲקִיבָא כָּל מְלָאכָה שְׁאֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב שֶׁבֶת.
אֵינָהּ דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת. וְשֵׁאִי אֵפְשָׁר לָהּ לַעֲשׂוֹת מִעֲרֵב
שֶׁבֶת. דּוּחָה אֶת הַשֶּׁבֶת:

י כָּל הַמִּנְחוֹת יֵשׁ בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּפָּנִים וְאֵין בָּהֶן מַעֲשֵׂה כָּלִי בַּחוּץ בִּיצֵד שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אֶרְפֵּן שִׁבְעָה וּרְחֹבֵן אַרְבָּעָה וְקִרְנוֹתֶיהֶן אַרְבַּע אֶצְבָּעוֹת לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה וְקִרְנוֹתָיו שִׁבְעַת אֶצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר שְׁלֹא תִטָּעַה זֶד"ד י"ז בֶּן זֹמָא אוֹמֵר וְנִתְּתָה עַל הַשְּׁלֶחָן לֶחֶם פָּנִים לְפָנֵי תַמִּיד שִׁיְהִיָּה לוֹ פָּנִים:

ה הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגִגַּד רְחִבּוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים וּמְחַצָּה מִכָּאן וְטַפָּחִים וּמְחַצָּה מִכָּאן נִמְצָא אֶרְכוֹ מִמֶּלֶא כָּל רְחִבּוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן דְּבַרִּי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הַשְּׁלֶחָן אֶרְכוֹ שְׁנַיִם עֶשְׂרִי וּרְחִבּוֹ שִׁשָּׁה לֶחֶם הַפָּנִים אֶרְכוֹ עֶשְׂרֵה וּרְחִבּוֹ חֲמִשָּׁה נוֹתֵן אֶרְכוֹ כְּגִגַּד רְחִבּוֹ שֶׁל שְׁלֶחָן וְכוּפֵל טַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים מִכָּאן וְטַפָּחִים רֵיוֹחַ בְּאֻמָּצֵעַ כְּדִי שֶׁתִּהְיֶה הַרְיוֹחַ מְנֻשְׁבֶּת בִּינֵיהֶן אָבֵא שְׂאוֹל אוֹמֵר שֵׁם הָיוּ נוֹתְנִין שְׁנֵי בְּזִיכֵי לְבוֹנָה שֶׁל לֶחֶם הַפָּנִים אָמְרוּ לוֹ וְהֵלֵא כָּבֵר נֶאֱמַר וְנִתְּתָה עַל הַמַּעֲרֶכֶת לְבוֹנָה זָכָה אָמַר לָהֶן וְהֵלֵא כָּבֵר נֶאֱמַר וְעֲלִיו מִטָּה מְנֻשָּׂה:

י אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הָיוּ שֵׁם מִפְּצָלִין מֵרָאשֵׁיהֶן שֶׁהָיוּ סוּמְכִים בָּהֶן שְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְשְׁנַיִם לְסֹדֶר זֶה וְעֶשְׂרִים וּשְׁמוֹנָה קָנִים כְּחֻצֵי קָנָה חֲלוּל אַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה וְאַרְבָּעָה עֶשְׂרִי לְסֹדֶר זֶה לֹא סִדּוּר הַקָּנִים וְלֹא נְטִילָתָן דּוּחָה אֶת הַשֻּׁבֶּת אֲלֵא נִכְנָס מֵעֶרֶב שִׁבְתָּ

וְשׁוּמָטִין וְנוֹתְנֵן לְאַרְכּוֹ שֶׁל שְׁלַחַן. כָּל הַכֵּלִים שֶׁהָיוּ
בַּמִּקְדָּשׁ אֶרְכָּן לְאַרְכּוֹ שֶׁל בֵּית:

ז' שְׁנֵי שׁוֹלְחָנוֹת הָיוּ בְּאוֹלָם מִבִּפְנִים. עַל פֶּתַח הַבַּיִת.
אֶחָד שֶׁל שֵׁשׁ וְאֶחָד שֶׁל זָהָב. עַל שֶׁל שֵׁשׁ נוֹתְנִים לֶחֶם
הַפָּנִים בְּכַנִּיסָתוֹ. וְעַל שֶׁל זָהָב בִּיצִיאָתוֹ. שֶׁמַּעֲלִין בַּקֹּדֶשׁ
וְלֹא מוֹרִידִין. וְאֶחָד שֶׁל זָהָב מִפְּנִים. שֶׁעָלְיוֹ לֶחֶם הַפָּנִים
תָּמִיד. אַרְבָּעָה כֹּהֲנִים נִכְנָסִין. שְׁנַיִם בִּידָן שְׁנֵי סְדָרִים.
וּשְׁנַיִם בִּידָם שְׁנֵי בְּזִיכִין. וְאַרְבָּעָה מְקַדִּימִין לִפְנֵיהֶם. שְׁנַיִם
לְטוֹל שְׁנֵי סְדָרִים. וּשְׁנַיִם לְטוֹל שְׁנֵי בְּזִיכִים. הַמְּכַנִּיסִים
עוֹמְדִים בְּצִפּוֹן וּפְנִיָּהֶם לְדָרוֹם. הַמוֹצִיאִים עוֹמְדִים בְּדָרוֹם
וּפְנִיָּהֶם לְצִפּוֹן. אֵלּוּ מוֹשְׁכִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין וְטַפְחוֹ שֶׁל זֶה
כִּנְגַד טַפְחוֹ שֶׁל זֶה. שֶׁנֶּאֱמַר לִפְנֵי תָמִיד. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
אֲפִילוֹ אֵלּוּ נוֹטְלִין וְאֵלּוּ מְנִיחִין. אֵף זֶה הִיָּתָה תָּמִיד יֵצְאוּ
וְנִתְּנוּ עַל הַשְּׁלַחַן שֶׁל זָהָב שֶׁהָיָה בְּאוֹלָם. הַקְטִירוֹ הַבְּזִיכִין
וְהַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לַכֹּהֲנִים. חֹל יוֹם הַכַּפּוֹרִים לְהִיּוֹת
בְּשַׁבָּת. הַחֲלוֹת מִתְחַלְקוֹת לְעֶרֶב. חֹל לְהִיּוֹת עֶרֶב שַׁבָּת.
שְׁעִיר שֶׁל יוֹם הַכַּפּוֹרִים נֶאֱכָל לְעֶרֶב. הַבְּבֻלִין אוֹכְלִין אוֹתוֹ
כִּשְׁהוּא חֵי. מִפְּנֵי שֶׁדַּעַתָּן יָפָה:

ח' סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם בְּשַׁבָּת. וְאֶת הַבְּזִיכִים לְאַחֵר שַׁבָּת.
וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִים בְּשַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין חִיבִין עֲלֵיהֶם
מִשּׁוּם פְּגוּל. נוֹתֵר וְטֵמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם וְאֶת הַבְּזִיכִין
בְּשַׁבָּת. וְהַקְטִיר אֶת הַבְּזִיכִין לְאַחֵר שַׁבָּת פְּסוּלָה. וְאִין
חִיבִין עֲלֵיהֶם מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטֵמֵא. סֵדֶר אֶת הַלֶּחֶם

וְאֵת הַבְּזִיכִין לְאַחַר שַׁבָּת וְהַקָּטִיר אֶת הַבְּזִיכִין בְּשַׁבָּת
(פְּסוּלָה) בִּיצֵד יַעֲשֶׂה יִנְיַחְנָה לְשַׁבָּת הַבָּאָה שְׁאִפִּילוּ הִיא
עַל הַשְּׁלָחַן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכַד כָּלוּם:

ט שְׁתֵּי הַלָּחִם נֶאֱכָלוּת אֵין פָּחוֹת מִשְׁנַיִם וְלֹא יֵתֵר עַל
שְׁלֹשָׁה בִּיצֵד נֶאֱפֹת מַעֲרַב יוֹם טוֹב וְנֶאֱכָלוּת בְּיוֹם טוֹב
לְשָׁנִים חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת אַחֵר הַשַּׁבָּת נֶאֱכָלוּת לְשֹׁלֶשֶׁה
לָחֶם הַפָּנִים נֶאֱכָל אֵין פָּחוֹת מִתְּשַׁע וְלֹא יֵתֵר עַל אֶחָד
עֶשֶׂר בִּיצֵד נֶאֱפָה בַּעֲרַב שַׁבָּת וְנֶאֱכָל בְּשַׁבָּת לְתַשְׁעָה
חֵל יוֹם טוֹב לִהְיוֹת עָרַב שַׁבָּת נֶאֱכָל לְעֶשְׂרֶה שְׁנֵי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נֶאֱכָל לְאַחַד עֶשֶׂר וְאֵינוֹ דוּחָה
לֹא אֶת הַשַּׁבָּת וְלֹא אֶת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל
אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הֶסְגֵּן דוּחָה אֶת יוֹם טוֹב
וְאֵינוֹ דוּחָה אֶת יוֹם צוּם:

פרק יב

הַמִּנְחוֹת וְהַנֶּסֶכִּים שֶׁנִּטְמְאוּ עַד שֶׁלֹא קִדְּשׁוּ בַּכִּלִּי יֵשׁ
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקַדְּשׁוֹ בַּכִּלִּי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הָעוֹפּוֹת וְהָעֵצִים וְהַלְבוֹנָה וְכִלֵּי שֶׁרֶת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלֹא נֶאֱמַר אֵלָּא בַּבְּהֵמָה:

ב האומר הרי עלי במחבת והביא במרחשת במרחשת
והביא במחבת מה שהביא הביא וידי חובתו לא יצא
זו להביא במחבת והביא במרחשת במרחשת והביא
במחבת הרי זו פסולה הרי עלי שני עשרונים להביא

בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. מֵה שֶׁהֵבִיא הֵבִיא. וַיְדִי חֹבְתוֹ לֹא יֵצֵא. אֱלוֹ לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי
 אֶחָד. הָרִי אֱלוֹ פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא
 בְּכָלִי אֶחָד. וְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. אָמְרוּ לוֹ בְּכָלִי אֶחָד נִדְרָתָּ.
 הַקָּרִיבֵן בְּכָלִי אֶחָד כְּשָׂרִים. בִּשְׁנֵי כֵלִים פְּסוּלִין. הָרִי עָלֵי
 שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים. לְהֵבִיא בִשְׁנֵי כֵלִים. וְהֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אָמְרוּ לוֹ בִּשְׁנֵי כֵלִים נִדְרָתָּ. הַקָּרִיבֵן בִּשְׁנֵי כֵלִים כְּשָׂרִים.
 נִתְּנָן בְּכָלִי אֶחָד. כְּשֵׁתִי מִנְחוֹת שְׁנַתְּעָרְבוּ:

ג הָרִי עָלֵי מִנְחָה מִן הַשְּׁעוֹרִין. יָבִיא מִן הַחֲטִיטִים. קֶמַח
 יָבִיא סֶלֶת. בְּלֹא שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה. יָבִיא עֵמָה שֶׁמֶן וּלְבוֹנָה.
 חֲצִי עֲשָׂרוֹן. יָבִיא עֲשָׂרוֹן שְׁלֹם. עֲשָׂרוֹן וּמִחְצָה יָבִיא שְׁנַיִם.
 רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר. שְׁלֹא הִתְנַדֵּב בְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים:

ד מִתְנַדֵּב אָדָם מִנְחָה שְׁשִׁים עֲשָׂרוֹן. וּמֵבִיא בְּכָלִי אֶחָד.
 אִם אָמַר הָרִי עָלֵי שְׁשִׁים וְאֶחָד. מֵבִיא שְׁשִׁים בְּכָלִי אֶחָד.
 וְאֶחָד בְּכָלִי אֶחָד. שֶׁכֶּן צָבוּר מֵבִיא בְּיוֹם טוֹב הָרֹאשׁוֹן שֶׁל
 חָג שֶׁחָל לַהֲיוֹת בְּשַׁבָּת. שְׁשִׁים וְאֶחָד. דִּין לִיחִיד שִׁיְהֵא
 פָּחוֹת מִן הַצָּבוּר אֶחָד. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְהָלֹא אֱלוֹ לְפָרִים.
 וְאֱלוֹ לְכִבְשִׁים. וְאֵינָם נִבְלָלִים זֶה עִם זֶה. אֲלֹא עַד שְׁשִׁים
 יְכוּלִים לְהַבְלִיל. אָמְרוּ לוֹ שְׁשִׁים נִבְלָלִים. שְׁשִׁים וְאֶחָד אֵין
 נִבְלָלִים. אָמַר לָהֶם. כָּל מִדּוֹת חֲכָמִים בֵּין בְּאַרְבָּעִים סָאָה
 הוּא טוֹבֵל. בְּאַרְבָּעִים סָאָה חֶסֶר קָרְטוּב. אֵינוֹ יָכוֹל לְטָבוֹל

בהן. אין מתנדבים לזוג שנים וחמשה. אבל מתנדבים.
שלשה ארבעה וששה. ומששה ולמעלה:

ה מתנדבים יין ואין מתנדבים שמן. דברי רבי עקיבא.
רבי טרפון אומר מתנדבים שמן. אמר רבי טרפון (מה)
מצינו ביין. שבא חובה ובא נדבה. אף השמן בא חובה
יבא נדבה. אמר (לו) רבי עקיבא לא. אם אמרת ביין שכן
הוא קרב חובתו בפני עצמו. תאמר בשמן שאינו קרב
חובתו בפני עצמו. אין שנים מתנדבים עשרון אחד. אבל
מתנדבים עולה ושלמים. ובעוף אפילו פרידה אחת:

פרק יג

הרי עלי עשרון. יביא אחד. עשרונים יביא שנים.
פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא ששים עשרון.
הרי עלי מנחה. יביא איזו שירצה. רבי יהודה אומר יביא
מנחת הסלת. שהיא מיוחדת שבמנחות:

ב מנחה מין המנחה יביא אחד. מנחות מין המנחות
יביא שתים. פרשתי ואיני יודע מה פרשתי. יביא חמשתן.
פרשתי מנחה של עשרונים. ואיני יודע מה פרשתי. יביא
מנחה של ששים עשרון. רבי אומר יביא מנחות של
עשרונים. מאחד ועד ששים:

ג הרי עלי עצים. לא יפחות משני גזירין. לבונה לא יפחות
מקמץ. חמשה קומצים הן. האומר הרי עלי לבונה. לא

יפחות מקמץ. המתנדב מנחה. יביא עמה קמץ לבונה.
המעלה את הקמץ בחוץ חייב. ושני בזיכין. טעונים שני
קומצים:

ד הרי עלי זהב לא יפחות מדינר זהב. כסף לא יפחות
מדינר כסף. נחשת לא יפחות ממעה כסף. פרשתי
ואיני יודע מה פרשתי. הוא מביא. עד שיאמר לא לכד
נתכונתי:

ה הרי עלי זין לא יפחות משלשה לוגין. שמן לא יפחות
מלוג. רבי אומר שלשה לוגין. פרשתי ואיני יודע מה
פרשתי. יביא כיום המרבה:

ו הרי עלי עולה יביא כבש. רבי אלעזר בן עזריה אומר
(או) תור או בן יונה. פרשתי מן הבקר. ואיני יודע מה
פרשתי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואיני יודע מה פרשתי.
יביא פר ועגל איל (ושעיר) גדי וטלה. פרשתי ואיני יודע
מה פרשתי. מוסיף עליהם תור ובן יונה:

ז הרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשתי מן הבקר.
ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה עגל ועגלה. מן
הבהמה ואיני יודע מה פרשתי. יביא פר ופרה. עגל
ועגלה. איל ורחל. גדי וגדיה. שעיר ושעירה. טלה וטליה:

ח הרי עלי שזר. יביא הוא ונסכיו במנה. עגל. יביא הוא
ונסכיו בחמש. איל. יביא הוא ונסכיו בשתיים. כבש. יביא

הוא וּנְסָכָיו בְּסֻלַּע שׁוֹר בְּמִנְהָ יָבִיא בְּמִנְהָ חוּץ מִנְסָכָיו
 עֵגֶל בַּחֲמֵשׁ יָבִיא בַּחֲמֵשׁ חוּץ מִנְסָכָיו אֵיל בִּשְׁתֵּים
 יָבִיא בִּשְׁתֵּים חוּץ מִנְסָכָיו כֶּבֶשׂ בְּסֻלַּע יָבִיא בְּסֻלַּע חוּץ
 מִנְסָכָיו שׁוֹר בְּמִנְהָ וְהִבִּיא שְׁנַיִם בְּמִנְהָ לֹא יֵצֵא אֶפִּילוּ
 זֶה בְּמִנְהָ חֶסֶר דִּינָר וְזֶה בְּמִנְהָ חֶסֶר דִּינָר שְׁחוֹר וְהִבִּיא
 לָבֵן לָבֵן וְהִבִּיא שְׁחוֹר גָּדוֹל וְהִבִּיא קָטָן לֹא יֵצֵא קָטָן
 וְהִבִּיא גָּדוֹל יֵצֵא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לֹא יֵצֵא:

ט שׁוֹר זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו שְׁנַיִם שְׁנֵי
 שְׁוֹרִים אֵלּוּ עוֹלָה וְנִסְתָּאבוּ אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמֵיהֶם אֶחָד
 רַבִּי אוֹסֵר אֵיל זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו
 כֶּבֶשׂ כֶּבֶשׂ זֶה עוֹלָה וְנִסְתָּאב אִם רָצָה יָבִיא בְּדָמָיו אֵיל
 רַבִּי אוֹסֵר הָאוֹמֵר אֶחָד מִכֶּבֶשׂי הַקֹּדֶשׁ וְאֶחָד מִשְׁוֹרֵי
 הַקֹּדֶשׁ הָיוּ לוֹ שְׁנַיִם הַגָּדוֹל שֶׁבֶהֱן הַקֹּדֶשׁ שְׁלֹשָׁה הַבִּינּוֹנִי
 שֶׁבֶהֱן הַקֹּדֶשׁ פֶּרֶשְׁתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה פֶּרֶשְׁתִּי אוֹ שְׁאֹמֵר
 אָמַר לִי אַבָּא וְאֵינִי יוֹדֵעַ מֶה הַגָּדוֹל שֶׁבֶהֱן הַקֹּדֶשׁ:

י הֵרִי עָלֵי עוֹלָה יִקְרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית
 חוּנְיוֹ לֹא יֵצֵא שְׁאִקְרִיבָנָה בְּבֵית חוּנְיוֹ יִקְרִיבָנָה בַּמִּקְדָּשׁ
 וְאִם הִקְרִיבָה בְּבֵית חוּנְיוֹ יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה
 עוֹלָה הֵרִינִי נָזִיר יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם גִּלַּח בְּבֵית חוּנְיוֹ לֹא
 יֵצֵא שְׁאִגִּלַּח בְּבֵית חוּנְיוֹ יִגְלַח בַּמִּקְדָּשׁ וְאִם גִּלַּח בְּבֵית
 חוּנְיוֹ יֵצֵא רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אֵין זֶה נָזִיר הַכֹּהֲנִים שֶׁשְּׁמָשׁוּ
 בְּבֵית חוּנְיוֹ לֹא יִשְׁמָשׁוּ בַּמִּקְדָּשׁ בִּירוּשָׁלַיִם וְאֵין צָרִיד
 לוֹמֵר לְדָבָר אַחֵר שֶׁנֶּאֱמַר אַךְ לֹא יַעֲלוּ כֹהֲנֵי הַבָּמֹת אֶל

מִזְבֵּחַ יְיָ בִּירוּשָׁלַיִם כִּי אִם אָכְלוּ מִצֹּת בְּתוֹךְ אֲחֵיהֶם הָרִי
הֵן כָּבַעְלִי מוֹמִין חוֹלְקִין וְאוֹכְלִין אֲבָל לֹא מִקְרִיבִין:

”נֹאמַר בְּעוֹלַת הַבֶּהֱמָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח (וּבְעוֹלַת הָעוֹף
אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח) וּבִמְנַחָה אִשָּׁה רֵיחַ נִיחַח לְלַמֵּד שְׁאֶחָד
הַמִּרְבֶּה וְאֶחָד הַמִּמְעִיט וּבִלְבָד שִׁיכּוּין אָדָם אֶת דַּעְתּוֹ
לְשָׂמִים: סליק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושחיטתן כשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן
שמא יקלקלו בשחיטתן. וכלן ששחטו. ואחרים
רואין אותן. שחיטתן כשרה. שחיטת נכרי גבילה.
ומטמאה במשא. השוחט בלילה. וכן הסומא ששחט.
שחיטתו כשרה. השוחט בשבת וביום הכפורים. אף על
פי שמתחייב בנפשו. שחיטתו כשרה:

^א השוחט במגל יד. בצור ובקנה שחיטתו כשרה. הכל
שוחטין. ולעולם שוחטין. ובכל שוחטין. חוץ ממגל קציר
והמגירה והשנים והצפרן. מפני שהן חונקין. השוחט
במגל קציר בדרך הליכתה. בית שמאי פוסלין. ובית הלל
מכשירין. ואם החליקו שניה. הרי היא כסבין:

^ב השוחט מתוך הטבעת ושיר בה מלא החוט על פני
כלה. שחיטתו כשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא
החוט על פני רבה:

^ד השוחט מן הצדדין. שחיטתו כשרה. המולק מן הצדדין.
מליקתו פסולה. השוחט מן הערף. שחיטתו פסולה.
המולק מן הערף מליקתו כשרה. השוחט מן הצואר.
שחיטתו כשרה. המולק מן הצואר. מליקתו פסולה. שכל
הערף כשר למליקה. וכל הצואר כשר לשחיטה. נמצא

כָּשֶׁר בִּשְׁחִיטָהּ. פָּסוּל בַּמְּלִיקָה. כָּשֶׁר בַּמְּלִיקָה. פָּסוּל
בִּשְׁחִיטָה:

ה' כָּשֶׁר בַּתּוֹרִין. פָּסוּל בַּבְּנֵי יוֹנָה. כָּשֶׁר בַּבְּנֵי יוֹנָה. פָּסוּל
בַּתּוֹרִין. תַּחֲלֵת הַצִּיְהוּב בָּזָה וּבָזָה פָּסוּל:

י' כָּשֶׁר בַּפֶּרֶה פָּסוּל בַּעֲגָלָה. כָּשֶׁר בַּעֲגָלָה פָּסוּל בַּפֶּרֶה.
כָּשֶׁר בַּכֶּהֱנִים פָּסוּל בַּלְוִיִּם. כָּשֶׁר בַּלְוִיִּם פָּסוּל בַּכֶּהֱנִים.
טָהוֹר בְּכָלִי חָרֵשׁ טָמֵא בְּכָל הַכֵּלִים. טָהוֹר בְּכָל הַכֵּלִים
טָמֵא בְּכָלִי חָרֵשׁ. טָהוֹר בְּכָלִי עֵץ טָמֵא בְּכָלִי מַתְכוֹת.
טָהוֹר בְּכָלִי מַתְכוֹת טָמֵא בְּכָלִי עֵץ. הַחֵיב בִּשְׁקָדִים
הַמָּרִים פָּטוֹר בַּמַּתְנוּקִים. הַחֵיב בַּמַּתְנוּקִים פָּטוֹר בַּמָּרִים:

י' הַתָּמֵד עַד שְׁלֹא הִחְמִיץ. אֵינוֹ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וּפּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. מִשְׁהַחְמִיץ נֶקַח בַּכֶּסֶף מֵעֶשֶׂר. וְאֵינוֹ פּוֹסֵל
אֶת הַמִּקְוֶה. הָאֲחִים הַשֹּׁתֵפִים כְּשִׁחִיבִים בַּקֶּלְבּוֹן. פָּטוֹרִין
מִמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. כְּשִׁחִיבִין בִּמֵּעֶשֶׂר בְּהֶמָּה. פָּטוֹרִין מִן
הַקֶּלְבּוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מְכָר אֵין קָנָס. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ
קָנָס אֵין מְכָר. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ מִיֹּאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וְכָל
מְקוֹם שֵׁשׁ חֲלִיצָה אֵין מִיֹּאוֹן. כָּל מְקוֹם שֵׁשׁ תִּקְיעָה אֵין
הַבְּדֵלָה. וְכָל מְקוֹם שֵׁשׁ הַבְּדֵלָה. אֵין תִּקְיעָה. יוֹם טוֹב
שָׁחַל לַהֲיוֹת בָּעֶרֶב שֶׁבֶת. תּוֹקְעִין וְלֹא מַבְדִּילִין. בְּמוֹצָאֵי
שֶׁבֶת מַבְדִּילִין וְלֹא תּוֹקְעִין. כִּיצַד מַבְדִּילִין. הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ. רַבִּי דּוֹסָא אָמַר בֵּין קֹדֶשׁ חֲמוֹר לְקֹדֶשׁ
הַקֵּל:

פרק ב

הַשׁוֹחֵט אֶחָד בְּעוֹף וְשְׁנַיִם בְּבִהֶמָּה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ.
וְרַבּוֹ שֶׁל אֶחָד כְּמוֹהוּ רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר עַד
שִׁישְׁחוּט אֶת הַנִּידָן חֲצִי אֶחָד בְּעוֹף וְאֶחָד וְחֲצִי
בְּבִהֶמָּה שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה רֹב אֶחָד בְּעוֹף וְרֹב שְׁנַיִם
בְּבִהֶמָּה שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ:

^ב הַשׁוֹחֵט שְׁנֵי רֵאשִׁין כְּאֶחָד שְׁחִיטָתוֹ כְּשֶׁרָהּ שְׁנַיִם
אוֹחֲזִין בְּסָפִין וְשׁוֹחֲטִין אֶפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שְׁחִיטָתָן כְּשֶׁרָהּ:

^ג הִתִּיז אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת פְּסוּלָה הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז
אֶת הָרֹאשׁ בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסָפִין מְלֵא צֹאֵר כְּשֶׁרָהּ.
הִיָּה שׁוֹחֵט וְהִתִּיז שְׁנֵי רֵאשִׁין בְּבֵת אַחַת אִם יֵשׁ בְּסָפִין
מְלֵא צֹאֵר אֶחָד כְּשֶׁרָהּ בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּזֶמֶן
שֶׁהוֹלִיד וְלֹא הִבִּיא אוֹ הִבִּיא וְלֹא הוֹלִיד אֲבָל אִם
הוֹלִיד וְהִבִּיא אֶפִּילוֹ כֹּל שֶׁהוּא אֶפִּילוֹ בְּאִיזְמַל כְּשֶׁרָהּ.
נִפְלָה סָפִין וְשִׁחְטָהּ אִף עַל פִּי שֶׁשִּׁחְטָהּ כְּדֶרֶךְ פְּסוּלָה.
שֶׁנֶּאֱמַר וְזָבַחַת וְאָכַלְתָּ מֶה שֶׁאַתָּה זֹבַח אֶתָּה אוֹכֵל.
נִפְלָה סָפִין וְהִגְבִּיהָּ נִפְלָו כֻּלּוֹ וְהִגְבִּיהָּ הַשְּׁחִיז אֶת
הַסָּפִין וְעָף וּבָא חִבְרוּ וְשִׁחַט אִם שָׁהָ כְּדִי שְׁחִיטָה
פְּסוּלָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר אִם שָׁהָ כְּדִי בְּקוֹר:

^ד שָׁחַט אֶת הַנֶּשֶׁט וּפָסַק אֶת הַגְּרִגְרָתוֹ אוֹ שָׁחַט אֶת
הַגְּרִגְרָתוֹ וּפָסַק אֶת הַנֶּשֶׁט אוֹ שִׁשְׁחַט אֶחָד מֵהֶן וְהִמָּתִין

לָהּ עַד שְׁמִתָּהּ. אוֹ שֶׁהַחֲלִיד אֶת הַסִּכִּין תַּחַת הַשְּׁנִי
וּפְסָקוֹ. רַבִּי יִשְׁבֵּב אוֹמֵר גְּבִלָּהּ. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְרֵפָה.
כָּלֵל אָמַר רַבִּי יִשְׁבֵּב מִשּׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כָּל שְׁנִפְסָלָהּ
בְּשַׁחֲיטָתָהּ גְּבִלָּהּ. כָּל שֶׁשַּׁחֲיטָתָהּ כָּרְאוּי וְדָבָר אַחֵר גָּרַם
לָהּ לִפְסֹל טְרֵפָה. וְהוּדָה לֹא רַבִּי עֲקִיבָא:

ה' הַשּׁוֹחֵט בְּהֵמָה חֲזֵה וְעוֹף. וְלֹא יֵצֵא מִהֵן דָּם כְּשֵׁרִים.
וְנֹאכָלִים בְּיָדַיִם מְסוּאָבוֹת. לָפִי שֶׁלֹּא הִכְשֵׁרוּ בְּדָם. רַבִּי
שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הִכְשֵׁרוּ בְּשַׁחֲיטָה:

י' הַשּׁוֹחֵט אֶת הַמִּסְכֵּנֶת. רַבֵּן (שִׁמְעוֹן בֶּן) גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר
עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר דִּיהָ אִם
זִנְקָה. אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן (אֵף) הַשּׁוֹחֵט בַּלִּילָה וְלִמְחָר
הַשְּׁבִיעִים. וּמֵצֵא כְּתָלִים מִלֵּאִים דָּם כְּשֵׁרָה שְׁזִנְקָה. וּכְמִדַּת
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים עַד שֶׁתִּפְרָכֵס בְּיָד וּבִרְגֵל.
אוֹ עַד שֶׁתִּכְשָׁכֵשׁ בְּזִנְבָהּ. אֶחָד בְּהֵמָה דָּקָה. וְאֶחָד בְּהֵמָה
גְּסָה. בְּהֵמָה דָּקָה שֶׁפִּשְׁטָה יָדָהּ וְלֹא הִחֲזִירָה פְּסוּלָה.
שְׂאִינָה אֵלֹא הוּצְאָת נֶפֶשׁ בְּלֶבֶד. בִּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים
שֶׁהִיתָה בְּחֻזְקַת מִסְכָּנֶת. אֲבָל אִם הִיתָה בְּחֻזְקַת בְּרִיאָה.
אֲפִילוֹ אֵין בָּהּ אֶחָד מִכָּל הַסִּימָנִים הִלְלוּ כְּשֵׁרָה:

י' הַשּׁוֹחֵט לְנֹכְרִי שֶׁחֲיִטָּתוֹ כְּשֵׁרָה. וְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל.
אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֲפִילוֹ שֶׁחָטָה שְׂיֹאכַל הַנֹּכְרִי מִחֲצֵר
כְּבֵד שָׁלָה פְּסוּלָה. שֶׁסֶתֶם מִחֲשֶׁבֶת נֹכְרִי לַעֲבוֹדַת
אֱלִילִים. אָמַר רַבִּי יוֹסִי קֵל וְחֹמֶר הַדְּבָרִים. וְמָה בְּמָקוֹם

שְׁהִמְחֵשְׁבָה פּוֹסְלָת בַּמִּקְדָּשִׁים. אֵין הַכֹּל הוֹלֵךְ אַחֵר
הָעוֹבֵד. מָקוֹם שֶׁאֵין מִחֲשָׁבָה פּוֹסְלָת בַּחוּלִין. אֵינוּ דִין
שֶׁלֹא יִהְיֶה הַכֹּל הוֹלֵךְ (אֱלֹא) אַחֵר הַשּׁוֹחֵט:

ח' הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם הָרִים. לְשֵׁם גְּבָעוֹת. לְשֵׁם יָמִים. לְשֵׁם
נְהִירוֹת. לְשֵׁם מִדְּבָרוֹת. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין
בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם
דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה:

ט' אֵין שׁוֹחֲטִין לֹא לְתוֹךְ יָמִים. וְלֹא לְתוֹךְ נְהִירוֹת. וְלֹא לְתוֹךְ
כָּלִים. אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עוֹגָא שֶׁל מִים. וּבִסְפִינָה עַל
גְּבֵי כָלִים. אֵין שׁוֹחֲטִין לְגוּמָא כָּל עֶקֶר. אֲבָל עוֹשֶׂה גּוּמָא
בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בִּשְׁבִיל שְׂיַכְנִס הַדָּם לְתוֹכָהּ. וּבִשּׁוּק לֹא יַעֲשֶׂה
בֶּן. שֶׁלֹא יַחֲקֶה אֶת הָאֲפִיקוּרוֹסִים:

י' הַשּׁוֹחֵט לְשֵׁם עוֹלָה. לְשֵׁם שְׁלָמִים. לְשֵׁם אֶשֶׁם תְּלוּי.
לְשֵׁם פֶּסַח. לְשֵׁם תּוֹדָה. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה. וְרַבִּי שִׁמְעוֹן
מִכְשִׁיר. שְׁנַיִם אוֹחֲזִין בַּסֶּכֶין וְשׁוֹחֲטִין. אֶחָד לְשֵׁם אֶחָד
מִכָּל אֱלוֹ. וְאֶחָד לְשֵׁם דְּבַר כָּשֶׁר. שְׁחִיטָתוֹ פְּסוּלָה הַשּׁוֹחֵט
לְשֵׁם חֲטָאֵת. לְשֵׁם אֶשֶׁם וְדָאִי. לְשֵׁם בְּכוֹר. לְשֵׁם מַעֲשֶׂר.
לְשֵׁם תְּמוּרָה. שְׁחִיטָתוֹ כָּשֶׁרָה. זֶה הַכֹּל כָּל דְּבַר שֶׁנִּגְדֵּר
וְנִגְדָּב. הַשּׁוֹחֵט לְשִׁמוֹ פְּסוּל. וְשֶׁאֵינוֹ נִגְדֵּר וְנִגְדָּב. הַשּׁוֹחֵט
לְשִׁמוֹ כָּשֶׁר:

פרק ג

אֵלּוּ טְרֵפוֹת בְּבִהְמָה. נְקֻבַּת הַוֶּשֶׁט. וּפְסוּקַת הַגְּרָגֶרֶת.
 נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ. נֶקֶב הַלֵּב לְבֵית חָלָלוֹ. נִשְׁבְּרָה
 הַשְּׁדֵרָה. וְנִפְסַק הַחוּט שְׁלֵה. נִטְלָה הַכֶּבֶד וְלֹא נִשְׁתִּיר
 הַיִּמָּנוּ כְּלוּם. הִרְיָאָה שֶׁנִּקְבָּה. אוֹ שֶׁחֲסָרָה. רַבִּי שִׁמְעוֹן
 אוֹמֵר עַד שֶׁתִּנְקַב לְבֵית הַסִּמְפוּנוֹת. נֶקֶבָה הַקֶּבֶה. נֶקֶבָה
 הַמָּרָה. נֶקֶבוּ הַדִּקְיָן. הַכֶּרֶס הַפְּנִימִית שֶׁנִּקְבָּה. אוֹ שֶׁנִּקְרַע
 רוֹב הַחִיצוֹנָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הַגְּדוּלָּה טַפַּח וְהַקְטָנָה
 בְּרַבָּה. הַמָּסַס וּבֵית הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ לַחוּץ. נִפְלָה מִן הַגָּ
 וְנִשְׁתַּבְּרוּ רוֹב צִלְעוֹתֶיהָ. וְדְרוּסַת הַזָּאֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 דְּרוּסַת הַזָּאֵב בְּדִקְקָה. וְדְרוּסַת הָאָרִי בְּגִסָּה. דְּרוּסַת הַנֶּץ
 בְּעוֹף הַדֶּק. וְדְרוּסַת הַגָּס בְּעוֹף הַגָּס. זֶה הַכֹּלֵל. כָּל שֶׁאֵין
 כְּמוֹתָ חִיָּה טְרֵפָה:

ב וְאֵלּוּ כְּשֵׁרוֹת בְּבִהְמָה. נֶקֶבָה הַגְּרָגֶרֶת אוֹ שֶׁנִּסְדָּקָה. עַד
 כְּמָה תַּחֲסֹר. רַבִּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַד כְּאִסֹּר
 הָאֵיטְלָקִי. נִפְחָתָה הַגְּלָגֶלֶת וְלֹא נֶקֶב קְרוֹם שֶׁל מוֹחַ. נֶקֶב
 הַלֵּב וְלֹא לְבֵית חָלָלוֹ. נִשְׁבְּרָה הַשְּׁדֵרָה וְלֹא נִפְסַק הַחוּט
 שְׁלֵה. נִטְלָה הַכֶּבֶד וְנִשְׁתִּיר הַיִּמָּנָה כְּזִית. הַמָּסַס וּבֵית
 הַכּוֹסוֹת שֶׁנִּקְבוּ זֶה לַתּוֹךְ זֶה. נִטַּל הַטְּחוּל. נִטְלוּ הַכְּלִיֹּת.
 נִטַּל לַחֵי הַתַּחְתּוֹן. נִטְלָה הָאֵם שְׁלֵה. וַחֲרוּתָהּ בִּידֵי שְׁמִים.
 הַגְּלוּדָה רַבִּי מֵאִיר מִכְשִׁיר. וַחֲכָמִים פּוֹסְלִין:

ג ואלו טרפות בעוף. נקובת הושט. ופסוקת הגרגרת.
הכתה חלדה על ראשה. מקום שעושה אותה טרפה.
נקב הקרקבן. נקבו הדקין. נפלה לאור ונחמרו בני מעיה.
אם ירוקים פסולה. אם אדומים כשרה. דרסה וטרפה
בכתל. או שרצצתה בהמה. ומפרקסת. ושהתה מעת
לעת. ושחטה. כשרה:

ד ואלו כשרות בעוף. נקבה הגרגרת או שנסדקה. הכתה
חלדה על ראשה. מקום שאינו עושה אותה טרפה. נקב
הזפק. רבי אומר אפילו נטל. יצאו בני מעיה ולא נקבו.
נשתברו גפיה. נשתברו רגליה. נמרטו כנפיה. רבי יהודה
אומר אם נטלה הנוצה פסולה:

ה אחוזת הדם. והמעשנת. והמצננת. ושאכלה הרדופני.
ושאכלה צואת תרנגולים או ששתה מים הרעים. כשרה.
אכלה סם המות. או שהכיתה נחש. מותרת משום
טרפה. ואסורה משום סכנת נפשות:

ו סימני בהמה וחייה נאמרו מן התורה. וסימני עוף לא
נאמרו. אבל אמרו חכמים. כל עוף הדורס טמא. כל שיש
לו אצבע יתירה וזפק. וקרקבן נקלף טהור. רבי אליעזר
בר צדוק אומר כל עוף החולק את רגליו טמא:

ז ובחגבים כל שיש לו ארבע רגלים. וארבע כנפים
וקרסולים. וכנפיו חופות את רבו. רבי יוסי אומר ושמו
חגב. ובדגים שיש לו סנפיר וקשקשת. רבי יהודה אומר

שְׁנֵי קִשְׁקָשִׁין וְסִנְפִּיר אֶחָד. אֵלּוּ הֵן קִשְׁקָשִׁין הַקְּבוּעִין בּוֹ.
וְסִנְפִּירֵין הַפּוֹרֵחַ בָּהֶן:

פרק ד

בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד. וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וְהִחְזִירָה
מוֹתֵר (בְּאֵכִילָה). הוֹצִיא רֹאשׁוֹ אֶף עַל פִּי
שֶׁהִחְזִירוּ. הָרִי זֶה כִּלְוֹד. חֲתָךְ מִן הָעֶבֶר שְׁבִמְעִיהָ מוֹתֵר
בְּאֵכִילָה. מִן הַטָּחוֹל וּמִן הַכְּלִיזֹת. אֲסוּר בְּאֵכִילָה. זֶה הַכָּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהִיא גּוֹפָה אֲסוּר. וְשֹׁאִינָה גּוֹפָה מוֹתֵר:

^ב הַמִּבְכֶּרֶת הַמִּקְשָׁה לִילָד. מִחֲתָךְ אֶבֶר אֶבֶר וּמִשְׁלִיךְ
לְכָלֶבִּים. יֵצֵא רֶבּוֹ הָרִי זֶה יִקְבֵּר. וְנִפְטָרָה מִן הַבְּכוּרָה:

^ג בַּהֶמָּה שְׁמֵת עוֹבְרָה בְּתוֹךְ מַעִיָּה. וְהוֹשִׁיט הָרוּעָה אֶת
יָדוֹ. נִגַּע בּוֹ בֵּין בַּהֶמָּה טְמֵאָה. בֵּין בַּהֶמָּה טְהוֹרָה טְהוֹר.
רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר בְּטְמֵאָה טְמֵא. בְּטְהוֹרָה טְהוֹר. וְכֵן
הָאִשָּׁה שְׁמֵת וְלִדָּה בְּתוֹךְ מַעִיָּה. וְהוֹשִׁיטָה חִיָּה אֶת יָדָהּ
וְנִגְעָה בּוֹ. הַחִיָּה טְמֵאָה טְמֵאָה שְׁבַעָה. וְהָאִשָּׁה טְהוֹרָה
עַד שִׁיּוּצָא הַוֹּלָד:

^ד בַּהֶמָּה הַמִּקְשָׁה לִילָד. וְהוֹצִיא הָעֶבֶר אֶת יָדוֹ וַחֲתָכָה.
וְאַחֵר כֶּךָ שָׁחַט אֶת אִמּוֹ. הַבֶּשֶׂר טְהוֹר. שָׁחַט אֶת אִמּוֹ
וְאַחֵר כֶּךָ חֲתָכָה. הַבֶּשֶׂר מִגַּע גְּבִלָה. דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
וְחֲכָמִים אוֹמְרִים מִגַּע טְרֵפָה שְׁחוּטָה. מֵה מְצִינוּ בְּטְרֵפָה
שֶׁשְׁחִיטָתָהּ מְטַהֶרֶתָּה. אֶף שְׁחִיטַת בַּהֶמָּה. תְּטַהֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיטת
 טריפה אותה. דבר שהוא גופה. תטהר את האבר דבר
 שאינו גופה. מנין לטרפה ששחיטתה מטהרתה. בהמה
 טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה
 בהמה טמאה אין שחיטתה מטהרתה. אף טרפה לא
 תטהרנה שחיטתה. אמרו לו לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שלא היתה לה שעת הכשר. תאמר בטרפה
 שהיתה לה שעת הכשר. טול לך מה שהבאת. הרי
 שנולדה טרפה מן הבטן מנין. לא. אם אמרת בבהמה
 טמאה. שכן אין במינה שחיטה. תאמר בטרפה שיש
 במינה שחיטה. בן שמונה חי אין שחיטתו מטהרתו. לפי
 שאין במינו שחיטה:

ה' השוחט את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת.
 או בן תשעה חי. קורעו ומוציא את דמו. מצא בה בן
 תשעה חי. טעון שחיטה. וחיב משום אותו ואת בנו דברי
 רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיטת אמו מטהרתו. רבי
 שמעון שזורי אומר אפילו בן חמש שנים וחורש בשדה.
 שחיטת אמו מטהרתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי.
 טעון שחיטה. לפי שלא נשחטה אמו:

י' בהמה שנחתכו רגליה. מן הארבעה ולמטה. כשרה. מן
 הארבעה ולמעלה. פסולה. וכן שנטל צומת הגידין. נשבר
 העצם. אם רוב הבשר קיים שחיטתו מטהרתו. ואם אין
 רוב הבשר קיים. אין שחיטתו מטהרתו:

י' השוחט את הבהמה. ומצא בה שלייה. נפש היפה
 תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכלין. ולא טמאת
 גבילות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכלין אבל לא
 טמאת גבילות. שלייה שיצתה מקצתה אסורה באכילה.
 סימן ולד באשה. וסימן ולד בבהמה. המבכרת שהפילה
 שלייה שליכנה לכלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין
 אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי
 האמורי:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית
 ושללא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. ביצד.
 השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם כשרים.
 והשני סופג את הארבעים. קדשים בחוץ. הראשון חייב
 כרת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים.
 חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים.
 קדשים בפנים הראשון כשר ופטור. והשני סופג את
 הארבעים ופסול:

ב חולין וקדשים בחוץ. הראשון כשר ופטור. והשני סופג
 את הארבעים ופסול. קדשים וחולין בחוץ. הראשון חייב
 כרת ופסול. והשני כשר. ושניהם סופגין את הארבעים.
 חולין וקדשים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את
 הארבעים. קדשים וחולין בפנים. הראשון כשר ופטור

וְהִשְׁנִי סוֹפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי חוּלִין בַּחוּץ וּבִפְנִים.
הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּרִי וְהִשְׁנִי סוֹפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי
קֳדָשִׁים בַּחוּץ וּבִפְנִים. הָרֹאשׁוֹן חֵיב כֶּרֶת. (וּשְׁנֵיהֶם
פְּסוּלִין.) וּשְׁנֵיהֶם סוֹפְגִין אֶת הָאֲרָבָעִים. חוּלִין בִּפְנִים
וּבַחוּץ. הָרֹאשׁוֹן פְּסוּל וּפְטוּרִי. וְהִשְׁנִי סוֹפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים
וְכָשֶׁר. קֳדָשִׁים בִּפְנִים וּבַחוּץ. הָרֹאשׁוֹן כָּשֶׁר וּפְטוּרִי. וְהִשְׁנִי
סוֹפֵג אֶת הָאֲרָבָעִים וּפְסוּלֵי:

א הַשּׁוֹחֵט וְנִמְצָא טְרֵפָה. הַשּׁוֹחֵט לַעֲבֹדֶת אֱלִילִים.
הַשּׁוֹחֵט פֶּרֶת חֲטָאֵת. וְשׁוֹר הַנִּסְקָל. וְעֵגְלָה עֲרוּפָה. רִבִּי
שְׁמַעוֹן פּוֹטֵר וְחֲכָמִים מַחֲיִבִּין. הַשּׁוֹחֵט וְנִתְנַבְּלָה בִּידּוֹ.
וְהַנּוֹחֵר. וְהַמַּעֲקָר. פְּטוּר מִשּׁוּם אוֹתוֹ וְאֵת בְּנוֹ. שְׁנַיִם
שֶׁלְקָחוּ פָּרָה וּבָנָה. אִי זֶה שֶׁלְקָח רֹאשׁוֹן יִשְׁחַט רֹאשׁוֹן.
וְאִם קֹדֶם הִשְׁנִי זָכָה. שְׁחַט פָּרָה וְאַחֵר כֶּךָ שְׁנֵי בָנֶיהָ.
סוֹפֵג שְׁמוֹנִים. שְׁחַט שְׁנֵי בָנֶיהָ. וְאַחֵר כֶּךָ שְׁחָטָה. סוֹפֵג
אַרְבָּעִים. שְׁחָטָה וְאֵת בֵּתָהּ וְאֵת בֵּת בֵּתָהּ. סוֹפֵג שְׁמוֹנִים.
שְׁחָטָה וְאֵת בֵּת בֵּתָהּ. וְאַחֵר כֶּךָ שְׁחַט אֶת בֵּתָהּ. סוֹפֵג אֶת
הָאֲרָבָעִים. סוֹמְכּוֹס אוֹמֵר מִשּׁוּם רִבִּי מֵאִיר סוֹפֵג שְׁמוֹנִים.
בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים בִּשְׁנֵי הַמּוֹכֵר בְּהֵמָה לַחֲבִירוֹ. צִרִּיד
לְהוֹדִיעוֹ. אִמָּה מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוֹט. בֵּתָהּ מִכֶּרְתִּי לְשַׁחוֹט.
וְאֵלּוּ הֵן. עֶרֶב יוֹם טוֹב הָאֶחָדוֹן שֶׁל חָג. וְעֶרֶב יוֹם טוֹב
הָרֹאשׁוֹן שֶׁל פֶּסַח. וְעֶרֶב עֶצְרַת. וְעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה.
וּכְדַבְּרֵי רִבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אֵף עֶרֶב יוֹם הַכַּפּוּרִים בְּגָלִיל.
אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אֵימָתִי בְּזִמָּן שֶׁאֵין לוֹ רִיוּחַ. אֲבָל יֵשׁ

לֹא רֵיוּחַ אֵינוֹ צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. וּמוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה בְּמוֹכַר
אֶת הָאֵם לַחֲתָן. וְאֶת הַבֵּת לַכֹּלֶה. שְׁצָרִיךְ לְהוֹדִיעַ. בִּידוּעַ
שְׁשֻׁנֵיהֶם שׁוֹחֲטִין בַּיּוֹם אֶחָד:

י' בְּאַרְבַּעַת פְּרָקִים אֵלּוּ מִשְׁחִיטִין אֶת הַטֶּבַח בְּעַל כָּרְחוּ.
אֲפִילוּ שׁוֹר שְׁוֶה אֶלֶף דִּינָרִין. וְאֵין לוֹ לְלוֹקַח. אֶלָּא דִּינָר.
כּוֹפִין אוֹתוֹ לְשַׁחוּט. לְפִיכָךְ אִם מֵת מֵת לְלוֹקַח. אֲבָל
בְּשָׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה אֵינוֹ כֵּן. לְפִיכָךְ אִם מֵת. מֵת לְמוֹכֵר:

ה' יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֶת זֶה דָּרַשׁ (רַבִּי שְׁמַעוֹן) בֶּן זֹמְאָ נֹאמֵר בְּמַעֲשֵׂה
בְּרֵאשִׁית יוֹם אֶחָד. וְנֹאמֵר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ יוֹם אֶחָד.
מֵה יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית. הַיּוֹם הוֹלֵךְ אַחֵר
הַלַּיְלָה. אֵף יוֹם אֶחָד הָאָמּוֹר בְּאוֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ. הַיּוֹם הוֹלֵךְ
אַחֵר הַלַּיְלָה:

פרק ו

כ'סו'י הָדֵם נוֹהֵג בָּאָרֶץ וּבַחוּצָה לָאָרֶץ. בְּפָנֵי הַבַּיִת וּשְׁלֹא
בְּפָנֵי הַבַּיִת. בַּחוּלִין אֲבָל לֹא בַּמִּקְדָּשִׁים. וְנוֹהֵג
בַּחֲתִּיה וּבַעוֹף. בְּמִזְמָן וּבְשָׂאֵינוֹ מִזְמָן. וְנוֹהֵג בַּכּוֹי. מִפָּנֵי
שֶׁהוּא סֶפֶק. וְאֵין שׁוֹחֲטִין אוֹתוֹ בַּיּוֹם טוֹב. וְאִם שְׁחָטוּ.
אֵין מַכְסִין אֶת דָּמוֹ:

כ' הַשּׁוֹחֲטִין וְנִמְצָא טְרֵפָה. וְהַשּׁוֹחֲטִין לְעִבּוּדֵת אֱלִילִים.
הַשּׁוֹחֲטִין חוּלִין בְּפָנִים. וְקֹדְשִׁים בַּחוּץ. תֵּיחַ וְעוֹף הַנֶּסְקָלִים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין. השוחט ונתנבלה בידו.
הנוחר והמעקר. פטור מלכסות:

ג חרש שזטה וקטן ששחטו. ואחרים רואין אותם חיבין
לכסות. בינן לבין עצמן. פטורים מלכסות. וכן לעגלן אותו
ואת בנו ששחטו. ואחרים רואין אותן. אסור לשחוט
אחריהם. בינן לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשחוט
אחריהן. וחכמים אוסרים. ומודים שאם שחטו. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד שחט מאה חיות במקום אחד. פסוי אחד לכלן. מאה
עופות במקום אחד. פסוי אחד לכלן. חיה ועוף במקום
אחד. פסוי אחד לכלן. רבי יהודה אומר שחט חיה יכסנה.
ואחר כך ישחוט את העוף. שחט ולא כסה וראהו אחר.
חייב לכסות. כסהו ונתגלה. פטור מלכסות. כסהו הרוח.
חייב לכסות:

ה דם שנתערב במים. אם יש בו מראה דם. חייב לכסות.
נתערב ביין. רואין אותו כאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו כאלו הוא מים. רבי
יהודה אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתז ושעל הספין
חייב לכסות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אלא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכסות:

ו במה מכסין ובמה אין מכסין. מכסין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמגופה שפכתשה. אבל

אין מכסין. לא בזבל הגס. ולא בחול הגס. ולא בלבנה.
ולא במגופה שלא כתשה. ולא יכפה עליו הפלי. כלל
אמר רבן שמעון בן גמליאל דבר שמגדל צמחין מכסין
בו. ושאינו מגדל צמחים אין מכסין בו:

פרק ז

גיד הנשה נוהג בארץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ושלא
בפני הבית. בחולין ובמקדשים. ונוהג בבהמה
ובחיה. בירך של ימין ובירך של שמאל. ואינו נוהג בעוף.
מפני שאין לו כף. ונוהג בשליל. רבי יהודה אומר אינו
נוהג בשליל. וחלבו מותר. אין הטבחין נאמנין על גיד
הנשה. דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים נאמנין עליו ועל
החלב:

^א שולח אדם לנכרי ירך שגיד הנשה בתוכה. מפני
שמקומו נכר. הנוטל גיד הנשה צריך שיטול את כלו.
רבי יהודה אומר כדי לקיים בו מצות נטילה:

^ב האוכל מגיד הנשה כזית. סופג ארבעים. אכלו ואין בו
כזית חיב. אבל מזה כזית ומזה כזית. סופג שמונים. רבי
יהודה אומר אינו סופג אלא ארבעים:

^ג ירך שנתבשל בה גיד הנשה. אם יש בה בנותן טעם
הרי אסורה. כיצד משערין אותה כבשר בלפת:

ה גיד הנשה שנתבשל עם הגידים. בזמן שמכירו בנותן טעים. ואם אינו מכירו. כלן אסורין. והרטב בנותן טעים. וכן חתיכה של גבלה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שמכירין בנותן טעים. ואם לאו כלן אסורות. והרטב בנותן טעים:

י נוהג בטהורה ואינו נוהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה והלא מבני יעקב נאסר גיד הנשה. ועדין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר. אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבשל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השלחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנודר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוף עולה עם הגבינה על השלחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחמרי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עליו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נותן זה בצד זה ואינו חושש:

ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעין זה בזה. רבן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכסנאין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוששין:

ג טַפַּת חֵלֶב שֶׁנִּפְלָה עַל הַחֲתִיכָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ חֲתִיכָה (אֲסוּרָה). נֶעַר אֶת הַקֹּדֶרֶה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם בְּאוֹתָהּ קֹדֶרֶה (אֲסוּרָה). הַפֶּחֶל קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת חֵלְבוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הֵלֶב קוֹרְעוֹ וּמוֹצִיא אֶת דָּמוֹ. לֹא קָרְעוּ אֵינּוּ עוֹבֵר עָלָיו. הַמַּעֲלָה אֶת הָעוֹף עִם הַגְּבִינָה עַל הַשְּׁלֶחָן. אֵינּוּ עוֹבֵר בְּלֹא תַעֲשֶׂה:

ד בָּשָׂר בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. אָסוּר לְבַשֵּׁל וְאָסוּר בְּהִנָּאָה. בָּשָׂר בְּהֶמָּה טְהוֹרָה בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְמֵאָה. בָּשָׂר בְּהֶמָּה טְמֵאָה בַּחֲלֵב בְּהֶמָּה טְהוֹרָה. מִתֵּר לְבַשֵּׁל. וּמִתֵּר בְּהִנָּאָה. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר חֲתִיהָ וְעוֹף אֵינָן מִן הַתּוֹרָה. שֶׁנֶּאֱמַר לֹא תִבְשֹׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. פֶּרֶט לַחֲתִיהָ וְלָעוֹף וְלַבְּהֶמָּה טְמֵאָה. רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר. נֶאֱמַר לֹא תֹאכְלוּ כָל נִבְלָה. וְנֶאֱמַר לֹא תִבְשֹׁל גְּדֵי בַחֲלֵב אִמּוֹ. אֶת שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה אָסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. עוֹף שְׂאֵסוּר מִשּׁוּם נִבְלָה. יָכוֹל יֵהָא אָסוּר לְבַשֵּׁל בַּחֲלֵב. תִּלְמוּד לֹאֹמֵר בַּחֲלֵב אִמּוֹ. יֵצֵא עוֹף שֶׁאֵין לוֹ חֵלֶב אִם:

ה קִבַּת נֶכְרִי וְשֵׁל נִבְלָה. הֲרִי זֶה אֲסוּרָה. הַמַּעֲמִיד בַּעֲזָרָה שֶׁל קִבָּה כְּשֶׁרָה. אִם יֵשׁ בָּהּ בְּנוֹתָן טַעַם. הֲרִי זֶה אֲסוּרָה. כְּשֶׁרָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַטְּרֵפָה. קִבָּתָהּ אֲסוּרָה. וְטְרֵפָה שֶׁיִּנָּקָה מִן הַכְּשֶׁרָה. קִבָּתָהּ מִתֵּרָה. מִפְּנֵי שְׁכָנוּס בְּמִיעֵיהָ:

ו חֲמֵר בַּחֲלֵב מִבְּדָם וְחֲמֵר בְּדָם מִבַּחֲלֵב. חֲמֵר בַּחֲלֵב שֶׁהַחֲלֵב מוֹעֵלִין בּוֹ. וְחִיבִין עָלָיו. מִשּׁוּם פְּגוּל וְנוֹתֵר וְטֵמֵא.

מה שאין כן בדם וחמר בדם שהדם נוהג בבהמה וחייה
ועוף בין טמאין ובין טהורים והחלב אינו נוהג אלא
בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרטב והקיפה והאלל והעצמות והגידין
והקרנים והטלפים מצטרפין לטמא טמאת
אוכלים אבל לא טמאת נבלות וכיוצא בו השוחט
בהמה טמאה לעבודת אלילים והיא מפרקסת מטמאה
טמאת אוכלין אבל לא טמאת נבלות עד שתמות או
עד שיתז את ראשה רבה לטמא טמאת אוכלין ממה
שרבה לטמא טמאת נבלות רבי יהודה אומר האלל
המכנס אם יש בו כזית במקום אחד חייב עליו:

^באלו שעורותיהן כבשרן עור האדם עור חזיר של ישוב
רבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר עור הטוטר של
גמל הרפה ועור הראש של עגל הרד ועור הפרסות
ועור בית הבשת ועור השליל ועור שתחת האליה
ועור האנקה והפח והלטאה והחמט רבי יהודה אומר
הלטאה כחלדה וכלן שעבדן או שהלד בהן כדי עבודה
טהורין חוץ מעור האדם רבי יוחנן בן נורי אומר שמונה
שרצים יש להן עורות:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים

ויועיל לשכחה בעזרת השם יתברך:

הִדְרֵן עֲלֵךְ מִסְכָּת (פלוני) וְהִדְרֵךְ עֲלֵן דְּעֵתֵן עֲלֵךְ מִסְכָּת (פלוני) וְדַעְתֵּךְ
עֲלֵן לֹא נִתְנָשִׁי מִינֵךְ מִסְכָּת (פלוני) וְלֹא תִתְנָשִׁי מִינֵן לֹא בְּעֵלְמָא הִדִּין
וְלֹא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי:

ואחר כך יאמר

יְהִי רְצוֹן מִלְפָּנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא תוֹרְתֵךְ אוֹמְנוֹתֵנוּ
בְּעוֹלָם הַזֶּה וְתֵהֵא עִמָּנוּ לְעוֹלָם הַבָּא חֲנֻנִיָּה בְּרַ פֶּפֶא רָמִי בְּרַ פֶּפֶא
נַחֲמֵן בְּרַ פֶּפֶא אֲחָאי בְּרַ פֶּפֶא אָבֵא מְרִי בְּרַ פֶּפֶא רַפָּרְם בְּרַ פֶּפֶא
רְכִישׁ בְּרַ פֶּפֶא סָרְחַב בְּרַ פֶּפֶא אָדָא בְּרַ פֶּפֶא דְרוֹ בְּרַ פֶּפֶא:

הָעֶרֶב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דְּבָרֵי תוֹרְתֵךְ בְּפִינוּ וּבְפִיפִיּוֹת עַמְּךָ בֵּית
יִשְׂרָאֵל וְנִהְיָה אֲנַחְנוּ כְּלָנוּ וְצִאֲצֵאֵינוּ וְצִאֲצֵאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִרְאִי
שְׁמֶךָ וְלִזְמַדֵּי תוֹרְתֵךְ:

מֵאִיבֵי תַחֲכַמְנִי מְצוֹתֶךָ כִּי לְעוֹלָם הִיא לִי:

יְהִי לְבִי תָמִים בְּחֻקֶּיךָ לְמַעַן לֹא אֲבוֹשׁ:

לְעוֹלָם לֹא אֶשְׁכַּח פְּקוּדֶיךָ כִּי בָם חִיֵּיתִנִּי:

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה לְמַדְנִי חֻקֶּיךָ: